

# MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-400, 360-500

m t i A Borpalackozó és a Balatonboglári Vakáció

1962. december 12.



bb 1. siturák, országjárások, közös színház- és tárlatlátogatások - érettségire készülők és öregdiákok találkozója - változatos, gazdag program várja a gyermekeket a karácsonyi szünetben

i zs/tm-lm sr

1962. december 12.

a budapesti iskolák tantestületei, kiszervezetek és uttoró csapatai megkezdtek a karácsonyi vakáció részletes programjának összeállítását.

a szüneti „órarend”, sok kellemes, hasznos időtöltést, jó szórakozást ígér a diákoknak. a 6. kerületi általános iskolák uttorói például azt tervezik, hogy hosszabb, két-háromnapos kirándulásra, siturára mennek az ország legszebb vidékeire. a lovag utcai iskola diákjai Visegráddal és környékével ismerkednek meg, több uttorócsapat pedig a borszőnyben tesz nagyobb turát.

a belvárosi pajtások a vakáció napjaiban szellemi vetélkedőkön mérik össze tudásukat, de programba iktatnak műsoros összejeveleteket, sőt színelőadásokat is. az óbudai gyerekek - köztük a napközi-otthonos tanulók - közös színház- és mozilátogatást terveznek, az árpád gimnázium fiataljai pedig a mátrába vagy a mecsekbe mennek siturára. a 8. kerületi iskolások együtt járnak majd ki a budai hegyekre házi sí- és róliversenyekre. a ságvári gimnázium növendékei érdekes összejevetelt szerveznek: a vakáció idején tartják meg az érettségire készülő negyedik osztályosok és a gimnázium öregdiákjainak hagyományos találkozóját. ezen a találkozáson az „öregek”, beszámolnak majd munkájukról, egyetemi tanulmányaikról, az érettségi előtt állók pedig pályaválasztásukról, terveikről beszélnek a „véndiákok”, -nak.

a szüneti napjaiban egyébként a napközi otthonok nyitva lesznek - általában reggel 8-tól délután 6-ig, ha azonban a szülők kéri, a napköziben már reggel 7 órakor is megkezdődhet a foglalkoztatás./mti/

bb 4. elkészült a balatonboglári borpalackozó - naponta 3 000 üveget töltenek meg

vid j-lm ká

1962. december 12.

a somogy megyei balatonboglári állami gazdaságban 50 000 forintos beruházással elkészült a korszerű borpalackozó. naponta 3 000 üveget töltenek meg itt a gazdaság kitűnő boraival. az üvegekre ragasztják a balatonboglári állami gazdaság szép kivitelezésű címkéjét, amelyen feltüntették a bor fajtáját és a termés évjáratát./mti/

-1-

KG

bb 2. garcia lorca drámája az egyetemi színpadon

i lv/hné-lm sr

1962. december 12.

az egyetemi színpadon németh lászló fordításában december 15-én mutatják be federico garcia lorca: yerma című drámáját, amelyet 1934-ben írt. yerma, a darab főalakja anyaságra vágyik, de férjétől nem lehet gyermeke. a boldogságot keresi, s élet-céljának tartja, hogy gyermekeket szüljön, de nem tud a becstelenség útjára lépni. végül is megöli tehetetlen férjét.

a háromfelvonásos drámát - magyarországon először - az egyetemi színpad universitas-együttese játssza. a főszerepben sólyom katalin, bölcsészhallgató mutatkozik be.

baross gábor. rendező dobai vilmos, a díszleteket lux adorján tervezte./mti/

--

bb 3. hasznosnak bizonyult a nyugdíjelőkészítő albizottságok munkája - ma már a nyugdíjazásra kerülők 20-25 százaléka helyett végzik szakszervezeti aktivisták a hivatalos eljárásokat

i tz/gk-lm vg

1962. december 12.

nagy munkában vannak ezekben a hetekben a legnagyobb üzemek, állami gazdaságok, hivatalok és egyéb intézmények nyugdíjelőkészítő albizottságai. a nyugdíjazások legnagyobb része ugyanis még mindig az év végén következik be. bár az sztk esztendőnk óta küzd azért, hogy a vállalatok az egész évre egyenletesen elosztva helyezték nyugdíjállományba a korhatárt elérő dolgozókat. száz üzem vizsgálata bizonyította be nemrég, hogy decemberben kétszer-háromszor annyi dolgozót nyugdíjaznak, mint a többi hónapokban. a fővárosban például a többi hónapok kétezres átlagával szemben most december hat-hétezer nyugdíjigény bejelentésére számítanak.

ilyenkor tehát különösen sok dolgozó számára van nagy jelentősége annak, hogy a nyugdíjazásával kapcsolatos hivatalos eljárások minél gyorsabban intéződjenek el, mielőtt a nyugdíjelőkészítő albizottságok munkája 1960-ban megkezdődött, sok volt a jogos panasz etekintetben. sokan nem is tudtak kellően eligazodni a jogszabályok között, másoknak pedig számos különböző munkaviszonyt kellett bizonyítaniuk, hogy szolgálati idejüket teljes egészében igazolhassák. például a 43- számú építőipari vállalat egyik dolgozójának egész szolgálati ideje szinte mozaikszerűen 200 különböző munkaviszonyból tevődött össze, 50-60 munkaviszony pedig egyáltalán nem ritkaság egy-egy dolgozó életében. ilyen esetekben az igazoló okmányok beszerzése hosszú hetekig tartott és gyakran hónapok teltek el a nyugdíj első részletének megérkezéséig.

/folyt. köv./

-2-

bb 3. /hasznosnak bizonyult...folyt./-lm

éppen ezektől a nehézségektől szabadítják meg a dolgozókat a nyugdíjelőkészítő albizottságok. legalább fél évvel előre tájékoznak arról, kik közelednek a nyugdíjkorhatárhoz és elbeszélgetnek velük. ha valakinek kiskorú gyermeke, beteg felesége van, otp-kölcsön törlesztési kötelezettsége terheli, stb., javasolják a gazdasági vezetésnek - legtöbbször eredményesen - hogy nyugdíjazását halasszák el egy-két évvel. a többieknél viszont másfajta munkába kezdenek. gyakran hónapokig tartó utánjárással, - nem egyszer levéltári kutatásokkal is - összegyűjtik a szükséges iratokat, tisztáznak minden esetleges vitás kérdést, s amikor a nyugdíjazásra sor kerül, együtt vannak már az összes okmányok és az sztk azonnal hozzákezdhet a nyugdíj megállapításához. s ennek az az előnye, hogy míg ez az eljárás - ha a nyugdíjazás után maga a dolgozó kénytelen az igazolásokat megszerezni - országos átlagban 33-34 napig tart, azokhoz a nyugdíjasokhoz, akiknek ügyét a szakszervezeti aktivisták készítették elő, két-három héten belül bekopog a postás az első nyugdíjjal.

az idei év első kilenc hónapjában például székesfehérvárott 13, miskolcon 11, tatabányán pedig 10 nap volt az így előkészített nyugdíjmegállapítás átlagos időtartama. hazánkban az idén előreláthatólag mintegy 80 000 dolgozó megy nyugdíjba és 20-25 százaléuk nyugdíjazását már az albizottságok készítették, illetve készítik elő társadalmi munkában. a szot minden elkövet, hogy a jövőben ez az arányszám egyre növekedjék./mti/

--

bb 5. aratják a fűz vesszőt csongrádban

vid j-lm ká

1962. december 12.

sárgásbarnára értek a kenderfűz-vesszők, élénk piros színt öltöttek az amerikai nemesfűzek az erdőkémiai vállalat klárafalvi telepén, csongrád megye, s egyben a délalföld legnagyobb fűztelepén. megkezdődött a kitermelés: 170 termését takarítják be speciális szerszámokkal, úgynevezett felcserkapákkal. a mostani téli időszak, a gyenge fagyok kedveznek az aratásra, s ilyenkor naponta egy-egy begyakorlott munkás 6-7 mázsa vesszőt vág le és köt kévékbe.

a betakarítás egész télen tart, s csak kora tavasszal fejezik be. vesszők nagy részét a háziipari szövetkezetek és a kosárgyártó üzemek kapják meg feldolgozásra, de nagyobb mennyiséget szállítanak külföldi megrendelésre is./mti/

--

-3-

// hold

Kb

bb 6. csaknem 300.000 népfront-aktivista vesz részt a választások előkészítésében - több mint százezer jelölt gyűlést tartanak a városokban és a községekben

i di/gk/m/sr

1962. december 12.

a városok és a községek népfront-bizottságai máris sokrétű, eleven tevékenységet fejtenek ki az új választások méltó előkészítésére. a nagyszabású feladatok megoldásában a mozgalom legjobb hagyományait folytatják. megélték a népfront-bizottságok és segítőitársaik aktivitása: jelenleg csaknem 300.000 munkásra, dolgozó parasztra és értelmiségire támaszkodhatnak. ugyanakkor azonban felfigyeltek arra, hogy éppúgy, mint a legutóbbi választásokat megelőző időszakban, újabb népes csoportok, ezek és ezek kérnek részt a nagy munkából, s jelentik be, hogy szívesen fáradoznak a közösségért.

a népfront-bizottságok ezekben a napokban az egész országot átfogó beszélgetés-, élelménycsere-sorozatban összegezik a tanács-tagok és az országgyűlési képviselők elmúlt négy évi tevékenységének tapasztalatait. a mérlegelés napjaiban megkérdezik a választókat, hogyan voltak megelégedve azzal az emberrel, akire szavazataikat adták; méltónak bizonyult-e a bizalomra, s rendben elegendő a megítélt feladattal járó kötelezettségeknek, de meghallgatják a választottak véleményét is: minek köszönhetik, hogy jól betöltötték hivatásukat, elegendő segítséget kaptak-e, a hivatalos szerveknél kellő figyelemmel fogadták-e őket... vagy pedig mi akadályozta őket, találkoztak-e meg nem értéssel, esetleg nem érzik-e azt, hogy a közösség túl sok terhet rakott vállukra. a városok és a községek lakóival ezen kívül arról is elbeszélgetnek, hogy a következő négy évben kit látnának szívesen javaslatuk, érdekeik szószólójaként a tanácsban, az országgyűlésben.

az előzetes számítások szerint több mint százezer jelölt gyűlést rendeznek majd a népfront-bizottságok. a helyi vezetőkkel, a tömegszervezetek képviselőivel együtt rövidesen ütemtervet dolgoznak ki az eseménysorozat lebonyolítására. nagy gondot fordítanak arra, hogy a hely és az időpont kiválasztása jól alkalmazkodjék a lakosság munkarendjéhez. az adminisztratív jellegű intézkedések közé tartozik még az is, hogy minden gyűlésre előre kijelöljék a jegyzőkönyvvezetőt, aki pontosan rögzíti majd az elhangzó szavakat.

hamarosan hozzákezdenek a szavazatszedő bizottságok megalakításához is. ezek tagjait nagyrészt azok közül választják majd ki, akik a legutóbbi alkalommal is ebben a funkcióban tevékenykedtek. ezenkívül sok új embert is felkérnek, hogy segítsék a választás lebonyolításában. a mérce: a jelölt olyan, hazáját szerető, becsületes ember legyen, akit jól ismernek, s akiben megbíznak a környék lakói. /mti/

...-

8.40/szb

-4-

846 7. elv

bb 7. pedagógiai tanács alakult a gyermekszínház segítségére

i lb/hné/m/sr

1962. december 12.

a bartók-terem gyermekszínháza egyre jobban tölti be hivatását. másfél éves fennállása óta többszáz előadást tartott a kicsinyeknek. a színház együttese nemcsak a bartók-teremben játszik, hanem ellátogat a peremkerületek és nagyobb vállalatok művelődési otthonaiba is. az együttes tagjai az idén a kerületekben több mint ötven alkalommal léptek fel.

a gyermekszínház feladatának tekinti, hogy segítséget nyújtson az iskoláknak a kötelező olvasmányok jobb megértéséhez is. úgy tervezik, hogy jövőre műsorra tűzzenek majd olyan darabokat, verseket, vagy regényrészleteket, amelyek az iskolai tankönyvben szerepelnek.

a színház és az iskolák kapcsolatának további javítására a napokban - a színház igazgatóságának segítségével - az általános iskolák tanáraiból megalakították a pedagógiai tanácsot. a tanács tagjainak feladata, hogy bírálatukkal segítsék a színház munkáját, véleményt adjanak a darabokról és tolmácsolják a színház vezetőinek az iskolások kéréseit is. /mti/

...-

bb 9. török műszaki kereskedő véleménye a villamosgép- és kábelgyár termékeiről

i sl/sze/m

1962. december 12.

L. venturi török műszaki kereskedő a napokban meglátogatta a villamosgép- és kábelgyárat, hogy megismerje a törökországban is nagy népszerűségnek örvendő motorok gyártását. elmondotta: három évvel ezelőtt már járt a gyárban, s most örömmel tapasztalta, hogy az üzem azóta igen nagyot fejlődött. különösen a szalagszerű munkája és a legmodernebb elvek alapján működő próbaterem berendezése nyerte meg tetszését. nagy elismeréssel szólt a nemzetközi szabványoknak minden megfelelő új motorsorozatról, amelyek törökországban is nagy a sikere. megjegyezte, hogy tapasztalatai szerint magyarországon az emberek bizakodóbbak, jobbkedvűek, mint néhány évvel ezelőtt voltak. mint mondotta, mély benyomást keltett benne az emberek nagy vásárlási kedve és a sok gazdag kirakat, a nagy áruválaszték, amiben véleménye szerint Magyarország nem marad el számos fejlett nyugateurópai országtól. /mti/

...-

8,50 /m

- 5 -

812 2. elv

bb 8. több mint tízmillió forintot költött államunk az idén a gyermekvédelmi intézmények fejlesztésére - kilencszázzal növekedett a helyek száma

i vt/hné/m/sr

1962. december 12.

hazánkban ma már több mint száz nevelőotthon működik, s gyermekvédelmi intézményeink hálózata évről-évre bővül. ebben az esztendőben tízmillió forintot meghaladó összeget fordított államunk erre a célra.

a somogy megyei nágocs községben egy régi kastély egyik felét alakították át száz gyermek elhelyezésére alkalmas fiúotthonná. hajdu, békés, fejér, szabolcs és baranya megyében állami erőből biztosították a tanyai internátusok fenntartását. ezek mentesítik a tanulókat attól, hogy naponta járjanak be az iskolába, illetve onnan haza, mert hiszen az iskolások egy vagy két hétig is az internátusban maradhatnak. a tanyai internátusok hálózatának kiépítése egyúttal segíti a ,,körzetesítést,, vagyis a szakrendszerű oktatás fejlesztését is.

győrött, székesfehérvárott és a tolna megyei gyönkön új gyermekvédő - átmeneti - otthonok nyíltak. sopronban nyolctantermes iskola megépítésével befejezték az új helyre telepített nevelőotthon ,,kialakítását,, ahol háromszáz gyermekről gondoskodnak.

budapesten megkezdtek a csatárka uti új nevelőotthon építési munkáit. ezt - a tervek szerint - 1964 őszén adják át rendelkezésükre. gyermekvédelmi intézményeinkben az idei fejlesztés eredményeként mintegy 900-al növekedett a helyek száma.

az ötéves tervidőszak hátralévő részében új nevelőotthont kap eger, miskolc és komárom is. ezekben 320-320 óvodás, illetve általános iskolás korú gyermeket helyeznek el.

a tervek szerint jövőre befejezik a gyermekvédő - átmeneti - otthonok országos hálózatának kiépítését, ez a hálózat lesz majd hivatva arra, hogy gondoskodjék az elhelyezésre jogosultak összegyűjtéséről és irányításáról, valamint a rászorulókat utógondozásáról. a gyermekvédő otthonok hálózatával országsszerte közigazgatási egységekhez kapcsolódik majd a gyermekvédelmi munka. /mti/

...-

- 6 -

9.03/a

912 *Zsolt*

bb 10. fordulat a ganz-márvagban a motoröntvények gyártásában - tizedére csökkent a forgattyus-szekrények selejtje

1 sl/sze/m/ki

1962. december 12.

a ganz-márvagban egész éven át rendkívüli nehézségeket okozott a tizenkéthengeres motorok gyártása, mert az öntőde nem tudott kellő mennyiségű forgattyus-szekrényt szállítani a motorgyártó részlegnek. egyes hónapokban az öntvényeknek 70-72 százaléka volt selejtes, s hosszú időn keresztül a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudtak lényegesen változtatni a minőségen.

a nagymennyiségű selejtt mind az öntődét, mind a motorgyártást visszavetette a tervteljesítésben. e nehéz problémát a pártszervezet is napirendre tűzte, segítségével a műszaki gárda döntő változtatásokat hajtott végre az öntvénygyártás egész menetében. megváltoztatták a formázóhomok összetételét, a fém hőmérsékletét, az olvasztás technológiáját, újszerűen képezték ki a formaszekrények beömlő nyílását. egy másik munkahelyről a forgattyus-szekrények öntéséhez helyezték át a gyár egyik legkiválóbb öntőbrigádját, amely stanczel andrás vezetésével azóta első napján a brigád tagjai reggel 8-tól éjjel fél 12-ig munkahelyükön maradtak, mindaddig, amíg az új módszerrel el nem készült az első forgattyus-szekrény. azóta naponta öt-hat szekrény öntvényét készíttik el, ami nemcsak mennyiségileg hanem a minőség szempontjából is csúcseredményt jelent. a selejtt tizedére csökkent, az eddig elkészült 106 forgattyus-szekrényből mindössze hét volt selejtes.

a napokban szovjet szakemberek is jártak a ganz-márvagban, akiknek javaslatára további intézkedéseket tesznek, hogy a selejtszázalékot még alacsonyabbra szorítsák. a gyár öntő- és motorgyártó részlegeiben, ahol egész évben reménytelennek tűnt az 1962. évi terv teljesítése, most már elhárult a fő akadály a tervteljesítés útjából. /mti/

...-

bb 12. ,,színes,, szökőkút kecskeméten

vid/bc/tné/m/fm

1962. december 12.

kecskemét legszebb parkját az új szálloda előtt alakítják ki. rendezését már megkezdtek, s tavasszal fejezik be. a parkban többek között - bőségkosarat tartó női szobrot helyeznek el, és szökőkutat építenek, amelynek vizsugarait majd színes fényvel világítják meg. /mti/

...-

9.05/a

- 7 -

914 *Zsolt*

bb 11. a kukoricabetakarításnál is jól beváltak az új vágószerkezettel ellátott szk-3-as szovjet kombájnok

1 so/gg/m/ká

1962. december 12.

az elmúlt két évben a magyar kombájosok, gépesítési szakemberek körében jó hírreget szereztek az szk-3-as szovjet kombájnok. üzembiztonságuk, magas teljesítményük miatt az állami gazdasági és termelőszövetkezeti gabonaföldeken egyaránt szívesen alkalmazzák a sikeres konstrukciójú gépeket.

az idén az szk-3-as kombájnok újabb jó tulajdonságait ismerhették meg a magyar szakemberek. az állami gazdaságok ugyanis 84 adaptert, speciális vágószerkezetet vásároltak a már meglévő gépekhez, hogy a kukoricabetakarításnál is használhassák a kombájnokat.

az állami gazdaságok gépesítési szakemberei most összegezték az első év tapasztalatait. az ország különböző kukoricatermő tájairól érkező jelentések szerint az adapterrel ellátott szk-3-asok naponta általában 5-7 holdról 100-150 mázsa kukoricát takarítottak be. nemcsak levágták a szarát, hanem le is morzsozták a csöveket, az összezuzott szarát pedig a gép beállítása szerint kupacokba rakták le, vagy szétszórták a területen. a kombájnval betakarított morzsozt kukoricát ötven farmer típusú szárító berendezéssel készítették elő a raktározásra.

a nyolcvannégy átalakított szk-3-as kombájnval az első idényben több mint ezer hold kukorica termését vágták le és morzsozták. e gépek nagyobbarányu alkalmazása mellett szól, hogy ilyen módon a traktorokat más feladatok megoldására használhatják a nagy ősz munkacsucs idején. /mti/

bb 13. úrkutató szakkör a szombathelyi úttörőházban

vid/tné/br/m/fm

1962. december 12.

pár hónapja úrkutató szakkör működik a szombathelyi magyar László úttörőházban. 26 érdeklődő pajtással dr. Tóth György, a városi csillagvizsgáló intézet vezetője ismerteti meg a csillagászat és az úrkutatás eredményeit, távlatait.

a szakkör olyan szobát kap, amelybe három és fél méter magas, másfél méter széles úrhajómodellt készítenek társadalmi munkában a remix vállalat tmk műhelyének dolgozói. az alumínium - lemezből készülő úrhajó erős szerkezeten forog majd a tengelye körül, s a tervek szerint vezérlőasztalról „irányítják”. a szakkör nemrég csillagvizsgáló berendezést is kapott. /mti/

9.15/a

917 Zseli

- 8 -

bb 14. milliós megtakarítások a gépipari tudományos egyesület által szervezett nemzetközi tapasztalatcserék nyomán

1 tz/tm/m/vg

1962. december 12.

az utóbbi időben egyre több magyar szakember megy külföldi tanulmányutra és mind több külföldi szaktekintélyt látunk vendégül, legtöbbször mint egy-egy tudományos, vagy szakmai tanácskozás résztvevőjét. a külföldi kapcsolatoknak ez a terebélyesedése tetemes hasznot hoz a népgazdaságnak, mindenesetre jóval nagyobb, mint amennyit adatszerűen lehet számbavenni.

a gépipari tudományos egyesület, az ilyen kapcsolatok egyik legaktívabb társadalmi szervezője például 1960-ban és 1961-ben kéreken 300-300 külföldi szakember magyarországi látogatását szervezte meg, s e két esztendőben 865, illetve 1965 magyar műszaki külföldi tanulmányutjára tette lehetővé. az általa létrehozott nemzetközi eszmecserék gyakorlatban megvalósult eredményeiről azonban maga az egyesület is csak akkor értesül, ha tájékoztatást kap attól a vállalattól, üzemtől, amelynek valamilyik szakembere az egyesület segítségével ismerte meg a legújabb külföldi megoldásokat.

de még ezek a meglehetősen hézagos tájékoztatások is elég sokat mondanak az 1960-ban és 1961-ben létrejött nemzetközi tapasztalatcserék eredményeiről. az autó és traktoralkatrész gyáráról például a wartburg-gyárban szerzett tapasztalatok évente félmillió forintos megtakarítást eredményeznek a meglévő gépsorok átalakítása, valamint új gépek és szerszámok tervezése és alkalmazása révén. a veszprémi fémfeldolgozó az ndk-ban, csehszlovákiában és lengyelországban elért eredmények megismerése után megváltoztatott különböző gyártási folyamatokat, bevezette bizonyos hulladékanyagok fokozott felhasználását, ezekkel körülbelül 1.5 millió forintos megtakarítást ért el. ez egyúttal a vállalatnak az élüzem címet, dolgozóinak pedig 23 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést jelentett. a kéziszerszámgyár szakembereinek ndk-beli tanulmányutjai évenként 1.5-2 millió forintot „hoztak”, részint új gyártmányok bevezetése, részint az anyag- és felülettisztítás jobb módszerének alkalmazása révén.

adódnak természetesen olyan eredmények is, amelyeknek ellenértékét forintban egyelőre nem lehet meghatározni. a csepel autógyár szakemberei például egy hágai konferencián ismerték meg osamu hirao japán professzort és új módszerét, amelynek alapján pontosabban állíthatják meg és megfelelően hasznosíthatják is a motorhengerekben lejátszódó égési folyamatok törvényszerűségeit.

ha a nemzetközi tapasztalatcserékre visszavezethető minden új megoldás forintértékét összegezni és pontosan megállapítani nem is lehet, nyilvánvaló, hogy sok-sok millióról van szó. /mti/

10.00/a

1048 Zseli

- 9 -

bb 19. megérem, hogy a holdról hozott „földmintával”, ajándékoznak meg - v.v. sranov szovjet csillagász nyilatkozata a világűr-kutatás kilátásairól és a szovjet napfizikai kutatók munkájáról

vid/te/m/szf

1962. december 12.

v.v. sranov, a Leningrádi zsdanov egyetem neves csillagász professzora magyarországi tartózkodása során debrecenben is el látogatott. a magyar tudományos akadémia debreceni napfizikai obszervatóriumában előadáson ismertette a szovjet csillagászat eredményeit, majd nagy figyelemmel vizsgálta azokat a napfizikai kutatási eredményeket, amelyeket debrecenben a dr. dezső loránt napfizikus professzor vezetett munkacsoport tagjai értek el. látogatása után a következőket mondotta:

- nagyon értékesek a magyarországi napfizikai kutatások. nagy jelentőségűnek ígérkezik a magyar kutatóknak a napfoltokra vonatkozó statisztikai vizsgálata. a napkorona sugaras szerkezetére vonatkozó magyar felvételek, amelyek talán a világon páratlanok, rendkívül értékesek, annál is inkább, mert a napkorona állandóan változik. változásának valószínűleg földi hatása is lehet. a magyar expedíció bulgáriában készített felvételeiről tisztán látni a koronasugarakat és a korona szerkezetét. a magyar kutatók, elsősorban dr. dezső loránt napfizikus, pontos mérései újabb adatokat nyújtanak a napkorona hajlásszögeinek és irányainak megállapításához. a debreceni kutatók polarizációs vizsgálati módszere teljesen eredeti és igen hasznos, s lehetőséget nyújt újabb tudományos eredmények eléréséhez.

- ami az én munkámat illeti, Leningrádban a bolygók és a hold-kutatás laboratóriumát vezetem az egyetemen. munkánk az utóbbi években mind több lett. nagyon rövid idő múlva bekövetkezhet, hogy az ember a holdra, a marsra és a venusra repül, s ehhez elengedhetetlen tudni azt, hogy milyen feltételekkel találkozhat majd ezeken a bolygókon. sajnos meg kell mondanom: eddig még nem nagyon sokat sikerült erről megtudnunk. a legutóbbi szovjet kutatások eredményeként azonban most már annyit bizonyosan tudunk, hogy a hold másik felén a természet ugyanolyan, mint amilyent a föld felől látunk. ott is síkságok és hegyvonulatok vannak, hasonlóan az általunk ismert hold-részhez. ott sincs levegő, és nincs víz. csak abban van a különbség, hogy bizonyos síkságokból kevesebb van. a hegyes vidékek fénye több, mint amit látunk a hold felületén.

- nehéz megmondani, mikor lép az ember a holdra, az azonban biztos: a csillagászat és más tudományok óriási ütemű fejlődése olyan méretű, hogy mindenképpen közeleg az idő a hold-utazásra. én már idős ember vagyok, de remélem, hogy a holdról hozott „földmintával”, ajándékoznak meg annak az expedíciónak a tagjai, akik részt vesznek egy ilyen utazásban - fejezte be nyilatkozatát v.v. sranov szovjet csillagász professzor. /mti/

...-

10.07/a

- 10 -

10.07/a  
L. S. S.

bb 20. harmincezer színes pirogránit idom a pesti erzsébet-hídfő épületeinek helyreállításához - galilei és lomonoszov szobra a magyar tudományos akadémia homlokzatán pirogránitból - ismét fellendül a különleges pécsi kerámialapok gyártása

vid/te/m/szf

1962. december 12.

nazánkban igen kedvelt és közismert a pécsi porcelángyár pirogránit üzemének terméke, a több színben és mintában készülő diszitokerámia. az utóbbi években megkezdett nagyarányú műemlék helyreállítási munkákhoz tetemes mennyiségű pirogránitot szállítanak pécsről. a legtöbb rendelés a fővárosból érkezik, most készülnek például a kerámialapok a volt belvárosi takarékpénztár, a jelenlegi ibusz-székház, helyreállításához. az erzsébet-hídfő pesti hídfője környékén levő épületek restaurálásához harmincezer színes idomot gyártanak 850 különböző formában. ezután a fővárosi rosenberg házaspár utcai volt posta takarékpénztári épületen pótolják a tönkrement pirogránit díszeket.

a szép és tartós diszitoelemet az építettervezők szívesen alkalmazzák a modern épületeken is. pécsen az új egyetemi városrész klinikai tömbjének burkolásához csaknem negyedmillió pirogránit elemet használnak fel. a gyártás már megkezdődött, jelenleg az egyetemi negyed gazdasági épületét burkolják.

a jövő évre nagyon érdekes megbízatást kaptak a pécsi porcelángyár dolgozói: három méter magas szobrokat készítenek pirogránitból a magyar tudományos akadémia épületének homlokzatára. a nagy méretű szobrok közül az egyik galileit, a másik lomonoszovot ábrázolja. a másik két szobor az archeológiát és a filológiát szimbolizálja. a szobrokat budapesti művészek alkották. /mti/

...-

bb 22. műanyag füljelzőt kapnak a birkák

i so/gg/m/ká

1962. december 12.

a juhászokban az állatok származásának megfelelőzésére évtizedek óta az alumínium füljelzőket használják. most az alumínium „kiment a divatból”, s helyébe a műanyag került. az új juh-„fülbetvalónak”, számos előnye van nem törik és nem okoz fertőzést. ráadásul vérvonal szerint más-más színű: piros, kék, sárga füljelzőt kaphatnak a merinói, a kaukázusi, a sztavropoli kóstól származó kisbárányok. az új műanyag-füljelző bemutatóját a jövő héten rendezik meg az egyik legnagyobb hazai juhászban, pankotán. /mti/

...-

10.14/a

- 11 -

10.14/a  
L. S. S.

bb 17. opera-estek a viharsarokban

vid ni/tné vm fm

1962. december 12.

a békés megyei jókai színháznak a szegedi nemzeti színház és a debreceni csokonai színház operaiársulataival kötött meg-  
állapodása szerint opera-esteket rendeznek békés megye városában és  
nagyobb községeiben. a szegedi és a debreceni művészek békéscsabán,  
gyulán, orosházán, szarvason, sarkadon és mezőkovácsházán előadják  
többek között a traviata, a turandot, a figaro házassága és a szök-  
tetés a szerájából című operát./mti/

bb 15. januárban egyesülnek a gyömrői uti tűzállóanyaggyárak - a  
dunai vasműhöz csatolják a lőrinci hengerművet és a rostalemezgyá-  
rat

i sl/sze vm vg

1962. december 12.

a termelés gazdaságosságának javítására január 1-től több  
szervezeti változtatást hajtanak végre a vaskohászatban. egyik leg-  
jelentősebb intézkedés a gyömrői ut három tűzállóanyaggyárának az  
egyesítése. az egymástól alig néhány száz méterre levő magnezit-,  
kerámia- és a budapesti tűzállóanyaggyár január 1-től közös vezetés  
alá kerül, amittől a szervezettség és a gazdálkodás lényeges  
javulását várják. a magnezit tűzállóanyaggyár nemrég felépült kutató-  
intézete ezentul mindhárom üzem műszaki fejlesztésében résztvesz,  
s központilag gondoskodnak az egyesülő üzemek anyagellátásáról,  
termékeinek értékesítéséről. az egységes vezetés eredményei ma még  
nem mérhetők le, az azonban már bizonyos, hogy például a központi  
anyagraktár kialakításával legalább egymillió forint értékű felesle-  
ges készletet fel tudnak szabadítani.

ugyancsak január 1-én a dunai vasműhöz csatolják a lőrinci  
hengerművet és a pillanatnyilag még szintén budapesten működő rosta-  
lemezgyárat. az egyesítésnek annál is inkább nagy a jelentősége, mert  
a lőrinci hengermű alapanyagának több mint felét és a rostalemez-  
gyár anyagszükségletének nagyrésztét is a dunai vasmű szolgáltatja.  
a lőrinci hengermű helyileg természetesen továbbra is budapesten  
marad, a rostalemezgyár azonban a dunai vasműben kap új helyisé-  
get, ami nagy fuvar költségek megtakarítását jelenti. a gyár költö-  
zését körülbelül fél év alatt bonyolítják le.

/folyt. köv./

10.27/a

- 12 -

11-2 per

/bb 15. januárban.....1. folyt/vm

az üzemek összevonásának a magasabb szintű szervezettség és a  
gazdaságosság a célja s az átszervezés alkalmával sehol nem töreked-  
nek a létszám csökkentésére - hangsúlyozzák a kohó- és gépipari  
minisztériumban./mti/

bb 16. a népgazdaság szükségleteinek megfelelően készültek el a  
termelőszövetkezetek jövő évi előzetes termelési tervei - a  
baromfi törzsállomány 37 százalékkal a 100 hold szántóra jutó ser-  
tések száma 30-ról 35-re emelkedik

i ie vm ká

1962. december 12.

a földművelésügyi minisztériumban most összesítették a  
termelőszövetkezetek jövő évi előzetes termelési terveit. a számok  
azt mutatják, hogy a szövetkezeti tervek, néhány növény kivéte-  
lével, megfelelnek a népgazdasági előirányzatoknak. mivel 1963-ban  
az élelmiszerfogyasztás előreláthatólag körülbelül azonos, a mezőgaz-  
dasági termékek exportja pedig nagyobb ütemben növekszik, mint a  
legutóbbi években, a mezőgazdaságnak az ideinél jóval többet kell  
termelnie. a termelőszövetkezetek - terveik bizonyossága szerint -  
vállalják az ebből rájuk háruló, igen tekintélyes részt.

a szövetkezetek tervezőmunkáját megkönnyítette, hogy a népgaz-  
dasági igények változása és a terméshozamok növekedése következtében  
egyes kevésbé jövedelmező vagy erősen munkaigényes növények orszá-  
gos vetésterülete a jövő évben kismértékben csökken. az így felsza-  
baduló területen a szövetkezetek az adottságaiknak, szükségleteik-  
nek legmegfelelőbb növényeket, főként takarmányféléket termelnek.  
pillangósokból 12 százalékkal, szemestakarmányból is valamivel több-  
bet terveztek az országos előirányzatnál. ez elősegíti egész mezőgaz-  
daságunk egyik legfontosabb jövő évi feladatának, a takarmánytermesz-  
tés fejlesztésének megoldását, bár ennek főútja elsősorban nem a  
vetésterület növelése, hanem a termelési és betakarítási módszerek  
javítása. probléma van viszont a takarmánybázis szempontjából szintén  
igen fontos borsó termelésénél. ebből a szükségesnél kevesebb  
szerepel a szövetkezetek tervében, pedig a keveréktakarmányokhoz el-  
sősorban a borsó adja a növényi fehérjét.

/folyt. köv./

10.37/a

- 13 -

11-2 per

/bb 16. a népgazdaság.....1.folyt./vm

az országos előirányzatnál valamivel kevesebbet terveztek néhány ipari növényből is. ezeket a hiányokat elsősorban azok az erős termelőszövetkezetek pótolhatják, amelyek jól értenek ezekhez a kulturákhoz, s a terv módosítása nem akadályozza őket a tervezett jövedelem elérésében.

a termelőszövetkezetek állattenyésztési tervei szintén egybeesnek a népgazdasági előirányzatokkal. a közös szarvasmarha-állományt 7.1, ezen belül a tehénállományt 10 százalékkal növelik, s a növekedés nagy részét úgy tervezik, hogy az egyben minőségi javulást is eredményezzen. a száz hold szántóra jutó sertések száma 30-ról 35-re emelkedik a szövetkezetekben, s különösen jelentős lesz a baromfitenyésztés fejlődése: a közös gazdaságok baromfi-törzsállománya a tervek szerint egy év alatt 37 százalékkal növekszik.

a termelési tervek megvalósításához a termelőszövetkezetek anyagi technikai eszközeik jelentős mértékű gyarapítását is előirányozták, mégpedig úgy, hogy az egyuttal gazdálkodásuk belterjes irányu fejlesztését segítse elő. az öntözéses gazdálkodásra, a műtrágya-felhasználásra és a gépek vásárlására vonatkozó előirányzataik jóval meghaladják az ideit. ezeket az igényeket a népgazdaság az ezévinél ugyancsak nagyobb mértékben, a lehetőségeknek megfelelően igyekszik kielégíteni./mti/

bb 18. fejlődött az egészségügyi gondozói munka a komárom megyei üzemekben

1962.december 12.

vid hi/tné vm fm

komárom megyében az utóbbi években jelentősen javult az üzemek egészségügyi ellátása. több mint 50 üzemorvosi rendelő van már a megyében. a bányavidékeken a kisebb lakóterületet ellátó orvosok körzetük bányáiban is rendszeresen rendelkeznek, ellenőrzik a bányák egészségügyi helyzetét.

fejlődést hozott a csehszlovák tapasztalatok alapján szervezett rehabilitációs bizottságok működése is. a bizottság tagjai, az üzemek gazdasági, műszaki és szakszervezeti vezetői, valamint az üzemorvos rendszeresen megbeszélnek az egészségügyi tennivalókat, megfelelő munkahelyre helyezik a betegség miatt csökkent munkaképességű dolgozókat.  
/folyt. köv./

10.40/a

1103 Zmr

- 14 -

/bb 18. fejlődött az.....1.folyt./vm

a bizottságok tevékenységének alapja a gondozói munka. ezért az üzemorvosi rendelőben nagy figyelmet fordítanak arra, hogy számbavegyék az idült betegeket, így például a magas vérnyomásban, szívbántalmakban vagy gyomorfekélyben szenvedőket, valamint a veszélyes munkakörben dolgozókat. különösen eredményes munkát végeztek e téren az üzemi ápolónők. a komáromi lenfonógyárban például több mint 200 dolgozót vizsgálnak meg a szokottnál gyakrabban. az üzemben az idén mintegy 40 dolgozót helyeztek rövidebb-hosszabb időre, vagy véglegesen könnyebb munkakörbe. a megyében ebben az évben az üzemorvosi rendelők gondozói nyilvántartásaiban 7300 dolgozó szerepel, akiket legalább negyedévenként, sőt egyeseket havonta, vagy ennél is sűrűbben megvizsgálják./mti/

bb 21. az egész országban elterjesztik a baromfitenyésztő gazdaságok legjobb gyakorlati módszereit

i cs/j vm ká

1962.december 12.

a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési és állategészségügyi főigazgatósága december 16-22 között országos baromfitenyésztési tapasztalatcsere-látogatássorozatot rendez az érdekelt szakintézmények és a termelőüzemek küldötteinek részvételével. a „vándor-tanácskozás„ célja az, hogy az egész országban elterjeszték és hasznosítsák a baromfitenyésztő állami gazdaságok, termelőszövetkezetek legjobban bevált gyakorlati módszereit. a küldöttek megtekintik a budapesti vörös október termelőszövetkezet korszerű csibenevelőházait, majd ellátogatnak a ceglédi táncsics, a mezőfalvi állami gazdaság, a bolyi állami gazdaság, a csávolyi termelőszövetkezeti egyesülés, a tataházi termelőszövetkezeti társulás, valamint a szentesi új barázda, a debreceni tangazdaság és a hajduböszörményi termelőszövetkezeti társulás baromfitelepeire, tanulmányozzák a helyileg már több éve sikerrel alkalmazott tartási, takarmányozási és tenyésztési módszereket./mti/

10.48/a

1106 Zmr

- 15 -

bb 23. hetvenhét millió forint községfejlesztésre békés megyében

vid bctné vm fm

1962. december 12.

békés megye városainak és falvainak fejlesztésére a jövő évben 77 millió forintot költenek a községfejlesztési alapból. felhasználásáról csaknem 62.000 méter járdát, 1200 méter utat, 26 kilométernyi villanyhálózatot építenek, befejezik a dévaványai és az új-kigyósi strandok, az eleki és a békésszentandrási kádfürdők, továbbá a szarvasi, a csorvási, a gyula-máriafalvai művelődési otthonok, a mezőkovácsházi és a békéssámsóni 350-350 személyes mozik és a sarkadi tüdőbeteggyógyintézet építését. orosházán 40, füzeggyarmaton 50 gyermek elhelyezésére alkalmas bölcsőde alapjait rakják le. békésen termálkutató fürdőt építenek, orosházán felújítják a vízműhálózatot. békéscsabán újabb utcákba kötik be a vízvezetékét, Lökösházán törpevízművet építenek. sarkadon bővíti a kisvízmű-hálózatot. bélmegyeren és sarkadkeresztúron gyógyszertár épül, részben állami beruházásból, részben a községfejlesztési hozzájárulásból. sportlétesítményekre csaknem 1 millió forintot szánnak.

az építkezéseket - a hazafias népfront-bizottságok kezdeményezésére - a lakosság társadalmi munkával segíti./mti/

- . -

bb 24. több mint 500 öntevékeny művészeti csoport ad műsort karácsonykor és újévkor borsodban

vid bc/tné vm fm

1962. december 12.

a borsod megyei művelődési otthonokban szorgalmasan próbálnak az öntevékeny színjátszók, népi táncosok és az irodalmi színpadok tagjai, hogy karácsonykor és újévkor érdekes szórakoztató műsorokkal keressék fel a falvak dolgozóit.

az ünnepeken több mint 500 művészeti csoport mintegy hétezer tagja lép színpadra. a csoportok közül sokan olyan népi játékokat mutatnak be, amelyek anyagát télen maguk gyűjtötték, más csoportok pedig egész estét betöltő háromfelvonásos színdarabok előadására készülnek. így például a taktabáji fiatalok heltai: tündérlaki lányok című színművét, a vattai színjátszók móríc: Légy jó mindhalálig című drámáját, az ózdi kohászati üzemek művészeti csoportja pedig kacsóh pongrác: jános vitéz című daljátékát adja elő.

/folyt. köv./

10.50/a

1106 Zuer

- 16 -

/bb 24. több mint.....1.folyt./vm

a megye községeiben alakult mintegy 40 irodalmi színpad is új műsort állított össze az ünnepekre. a sajszentpéteri bányászok például az „Utazz velünk,” című vidám, zenés összeállításal, az ormosbányai és a rudabányai fiatalok pedig petőfi és heltai legszebb verseivel szórakoztatják a bányatelepek lakóit.

a művészeti csoportok - színjátszók, táncosok és szavalók - karácsonykor és újévkor a megyének csaknem minden községében rendeznek vidám műsoros esteket./mti/

- . -

bb 25. jövőre többszáz nő alkalmaznak a dunai vasműben

vid te vm szf

1962. december 12.

a dunai vasmű gazdasági és politikai vezetői elsősorban belső erőforrásokból akarják ellátni munkaerővel az épülő hideghengerművet. ezért a kohászati üzemek dolgozóit folyamatosan át-csoportosítják. a megüresedő gépkezelői, szalagkezelői, futódaru kezelői helyekre, továbbá vasutikocsi felirónak, nyilvántartónak nőket alkalmaznak. a gép és szalagkezelőnők részére külön tanfolyamokat indítanak.

a vasmű valamennyi gyár részlegénél részletesen felülvizsgálják hol, milyen munkakörben foglalkoztathatnak nőket. az utóbbi hetekben már hatvan új nődolgozót vettek fel, megfelelő munkahelyre. velük együtt jelenleg a fizikai munkát végző dolgozóknak 11 százaléka nő.

úgy tervezik, hogy szélesebb körre terjesztik ki a női munkaerők alkalmazását. 1963-ban összesen 500-600 nő dolgozót vesznek fel a dunai vasműbe, a dunaujvárosban letelepedett üzemi dolgozók hozzátartozóit./mti/

- . -

bb 26. a lampart gyári patrónusok segítségével takácsi község termelőszoövetkezetének

vid te szf vm

1962. december 12.

már csaknem két éve minden hónapban fővárosi munkások keresik fel takácsi község termelőszoövetkezetét.  
/folyt. köv./

10.57/a

1112 Zuer

- 17 -

/bb 26. a lampart.....1.folyt./vm

részt vesznek a vezetőségi üléseken, a közgyűléseken, segítenek a munkaszervezésben és a mindennapi munkában is. korszerűsítették a szövetkezet régi gépeit, szemmel tartják az új létesítmények tervezését, sőt több esetben maguk készítik az ilyen terveket. nemrég építették fel a patronálók készítette tervrajz alapján az új kukoricagórét. vasvázat a lampart munkásai szerelték össze társadalmi munkával. a kölcsönös látogatások után az üzemi tapasztalatok alapján közösen szervezték meg a szövetkezetben a brigádok közötti versenyt. díjait a patronálók ajándékozták.

a jövő évi tervekhez külön tervet készített a gyár. új javító-műhelyhez juttatják a termelőszövetkezetet. a gyár szakmunkás gárdája kijavítja a kislejtezett gépeket. ezekkel rendezik be a műhelyt. a nagyjavítások idejére a gyárból két szakember megy majd takácsba, a lampart-gyáriak ezenkívül két villanyhegesztő készüléket kölcsönöznek a tsz-nek./mt1/

bb 29. nyugdíjas szakmunkások segítik a politechnikai foglalkozások vezetését szegeden

1962. december 12.

vid hi/tné vm fm

szegeden a politechnikai foglalkozások megtartásához sok segítséget nyújtanak az üzemek és a gyárak munkásai. a vállalatok által az iskoláknak juttatott fém-, fa-és papírhulladék jó részét a nemrég berendezett központi műhelyben szakmunkások készítik elő megmunkálásra a diákoknak.

a szakszervezetek csongrádmegyei tanácsának felhívására egyre több nyugdíjas szakmunkás látogatja rendszeresen a szegedi iskolák politechnikai foglalkozásait. a szerszámok helyes használatára, bal-estmentes kezelésére tanítják a gyerekeket s ha valamelyik munkaeszköz meghibásodik, kijavítják./mt1/

11.08/a

1114 Zel

- 18 -

bb 27. összefogtak a döröskői szövetkezeti gazdák: megzabolázták a bogrács-patakat

vid/j/m/ká

1962. december 12.

hasznos lehet egy szövetkezet számára a földjén átcsörgedező patak, de a döröskői aranykalász tsz-nek csak kárt okozott eddig a bogrács-patak vize. minden évben rendszeresen kilépett medréből, s nedvesen tartott 20 hold szántót, zsombékosá tett ugyanekkora területű rétet. a szántó éveken át nem termett, a rétet pedig csak savanyu füvet adott. évenként legalább 3600 mázsa silóra és 200 mázsa új szénára becsülik a kárt.

a szövetkezetnek nincs sok földje, a megye egyik legkisebb közös gazdasága - összesen 780 hold van a tulajdonában - nem hagyhatták veszni tehát a 40 holdat sem. összefogtak, hogy segítsenek a bajon. a bogrács-pataknak új medret építettek, több ezer köbméter földet mozgattak meg, a víztelenített földeket meszezik és szerves trágyával is ellátják. a talajjavítás a tsz-nek az idén 170.000 forintjába kerül, de amint számítják, a befektetés egy év alatt megtérül. /mt1/

bb 28. metszik a nyírségi almafákat - hárommillió almafát ápolnak az idén a mezőgazdasági nagyüzemek

vid/j/m/ká

1962. december 12.

házánk legjelentősebb almatermő vidékén, szabolcs-szatmár megyében megkezdtek a jonathán almafák téli ápolását. a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok metsző brigádjai gondosan megtisztítják a fák törzseit, eltávolítják az elparásodott kéregrészeket, elpusztítják a kéreg alatt meghuzódó kártevőket. a törzs- és ág tisztogatás többnyire a lányok és asszonyok dolga. őket követik a kertészek, akik metszőollókkal távolítják el a felesleges, ugynevezett vízajtásokat, a gombabetegségekkel fertőzött vesszőket a termő gyümölcsfákról. ez a munka a legfontosabb téli tennivaló az almáskertekben: ettől függ ugyanis, hogy milyen lesz a következő évi termés. a gyümölcsösök ápolása február végéig is eltart, mert a nagyüzemeknek több mint 30.000 hold almáskertben kell elvégezniük a metszést, csaknem 7000 holddal nagyobb területen, mint tavaly. összesen 3 millió almafát ápolnak a brigádok szabolcsban. /mt1/

11.15/a

1156 Zel

- 19 -

bb 31. kazincbarcikán 420 ágyas kórházat, ózdon tizenkét tantermes technikumot, tiszaszederkényben korszerű üzletházat építenek - 1963-ban 1238 lakást adnak át borsod megyében

vid/te/m/szf

1962. december 12.

a borsod megyei tanács - az eddigi tervek szerint - jövőre 340 millió forintot fordít a városok és falvak fejlesztésére. 1238 lakást adnak át és újabb 800 otthont építését kezdik meg. ricsén napi 40 mázsa kenyér sütésére péküzemet építenek, szikszón új törpevízmű kezd meg működését, mezőkövesden pedig felépül hazánk egyik legszebb művelődési háza, amelyben a járási könyvtáron kívül a híres matyómuzeumot is elhelyezik, ezenkívül számos új létesítménnyel gazdagodik a nehézipar két fellegrája, kazincbarcika és tiszaszederkény, valamint a kohászok városa, ózd.

kazincbarcikán nagy gondot fordítanak a lakásépítkezések meggyorsítására, hogy az évről-évre bővülő gyárak szaporodó dolgozói kényelmes otthonokhoz jussanak. nabosított kohósalakból készült középblokkokból 803 lakást szerelnek össze. az év végéig 529 lakást adnak át. tavasszal kezdik meg az új város 420 ágyas kórházának építését, valamint a 16 tantermes korszerű gimnázium alapozását. falnagyságu blokkokból 16 tantermes általános iskolát is összeszerelnek. a borsodi vegyipar üzemében a termékek előállításához nagymennyiségű román és hajduszoboszlói földgázt használnak majd fel. ezzel a magas kalóriájú és kiváló minőségű gázzal a lakosságot is ellátják. kazincbarcikán és tiszaszederkény új városában a már felépült és még épülő lakóházakhoz jövőre megkezdik a gázhálózat kiépítését.

a tiszaszederkényi új várost már széles erdősáv választja el a tvk még épülő műtrágyagyárától. hat utcájában eddig több mint 600 lakásba költöztek be a családok. a dolgozók ellátására jövőre a leendő városközpontban 1200 négyzetméter alapterületen korszerű üzletházat építenek, amelyben a zöltségféléktől a ruhanevelig mindent megvásárolhatnak a háziasszonyok. 1963-ban készül el tiszaszederkény egyik legszebb létesítménye, az 50 méter magas, 800 köbméter víz tárolására alkalmas, modernvonalu víztorony. ezenkívül újabb 372 lakást, valamint egy 40 férőhelyes bölcsődét építenek a városban. ózdon tovább folytatják a víz- és csatornahálózat építését, az oktatási munka továbbjavítására pedig 12 tantermes közigazdasági technikumot és hat tantermes általános iskolát létesítenek. a kohászváros bolyoki lakótelepén - ahol már több mint ezer lakás készült el - jövőre újabb 320 új otthont adnak át és 191 lakás építéséhez fognak. így 1963-ban is jelentős beruházásokkal gazdagodik borsod megye három fontos ipartelepe. /mti/

11.35/a

- 20 -

bb 34. keserüsőtől többet terem a burgonya - sikerrel zárult a magnézium-szulfátos műtrágyázási kísérlet somogyban

vid/j/m/ká

1962. december 12.

tudományos megállapítások szerint a 3 fő növényi tápanyag: a nitrogén, a kálium és a foszfor mellett a magnézium az, amelyik döntő szerepet játszik a növények fejlődésében. ezt bizonyítják dr. kemenessy ernő és dr. nyéki jeno, a keszthelyi garáttudományi főiskola tanárainak molnár imre somogy megyei főagronómussal a somogyi homokháton folytatott kísérletei is. a burgonyatermesztésnél a magnézium-műtrágyák közül a magnézium-szulfát /keserüső/ alkalmazása járt a legnagyobb sikerrel. élettani szerepe a levélzet zöldanyagának fokozatos kialakításában van: serkentőleg hat az asszimilációra és ennek révén a tápanyag fokozottabb felvételére. jobb a termés keményítőtartalma és a betegségekkel szembeni ellenálló képessége is. ebben az esztendőben a megye közös és állami gazdaságaiban majdnem 2000 hold burgonyaföldön alkalmazták a magnézium-szulfátos műtrágyázást - teljes sikerrel. a csokonyavisontai rákóczi termelészövetkezetben holdanként 150 mázsa istállótrágyát, 1-1 mázsa nitrogént, kálium- és foszfor-műtrágyát, ezenkívül 50 kilogramm magnézium-szulfátot kapott a burgonyaföld. a növényzet fejlődése ezen a területen szemmel láthatóan jobb volt, mint a keserüső nélkül kezelt burgonyatáblákon, s a terméshozam is fokozódott. a magnézium-szulfátos terület 29 mázsával nagyobb termést adott holdanként.

a vései új élet tsz merkur fajta burgonyája hasonló módszerrel 35 mázsával adott többet holdanként. az inkei rákóczi termelészövetkezetben a somogyi -sárga fajta 20 mázsás terméstöbblettel hálálta meg a magnézium-szulfátos műtrágyázást.

a többéves kísérletek eredményeként jövőre már 10.000 holdon alkalmazzák a keserüsőt, ami szerény számítások szerint is 200.000 mázsával növeli a burgonya termését somogyban. /mti/

bb 32. korszerűsítik a nemzetiségi falvak üzlethálózatát vas megyében

vid/te/m/szf

1962. december 12.

vas megyében korszerűsítik a nemzetiségi falvak üzlethálózatát. vaskeresztesen, felsőcsatáron, szentpéterfán felújították a vegyesboltot. jövőre szakosítják a horvátzsidányi vegyesboltot, s külön élelmiszer-háztartási, illetve iparcikk üzlet várja a vásárlókat. nardán ugyancsak 1963-ban új vegyesbolt épül. más nemzetiségi községekben is kulturáltabb körülmények között vásárolhatnak majd a lakosok. a nemzetiségi falvak lakossága különben vállalta, hogy a felújításoknál, az új építkezéseknél társadalmi munkát végez. /mti/

11.35/a

- 21 -

102 Zee

bb 30. a télen sem zárja be kapuit a hódmezővásárhelyi művésztelep

vid hi/tné vm fm

1962. december 12.

a hódmezővásárhelyi művésztelepet évről évre számos festő- és szobrászművész keresi fel. az idén eddig ötvenketten jártak az alkotóházban, s ismerkedtek az alföldi táj szépségeivel. a legtöbb művész rendszeres vendége volt a hódmezővásárhelyi előre, a mártélyi új élet és a haladás termelőszövetkezetnek, ahol a közös munkáról, a parasztemberek megváltozott életkörülményeiről készítettek rajzokat, vázlatokat. a hódmezővásárhelyi előre termelőszövetkezetben kiállítást is rendeztek műveiből.

a művésztelep a télen sem zárja be kapuit. jelenleg hatan dolgoznak az alkotóházban, s az elkövetkező herekre is már többen jelentkeztek./mti/

- . -

bb 33. egymillió forintot fizettek a héti káposztáért - holdanként 20.000 forint jövedelem

vid j vm ká

1962. december 12.

a borsod megyei hét község parasztságát egyesítő egyetértés termelőszövetkezetben az elmúlt napokban fejeződött be a gazdaság egyik főtermékének, a téli káposztának értékesítése. a nemcsak borsodban, de a megyén túl is specialitásnak számító, tömött fejű, bő hozamu, nagy keresletnek örvendő héti káposzta, amelynek termesztési fogásait hosszú évtizedek óta apáról fiura öröklik a falubeliek, az idén is jól fizetett. az 50 holdas káposztáskert - az idejében végzett, gondos munka eredményeként - mintegy 90 vagon termést adott, s annak értékesítéséből kereken egymillió forint bevételhez jutott az alig több mint 460 holdas közös gazdaság tagsága. holdanként 20.000 forint jövedelem származott a káposztatermelésből./mti/

- . -

11.44/a

- 22 -

1205 2. szel

bb 35. február közepén nyílik meg székesfehérvárott a csontváry-kiállítás - megjelent a kiállítás katalógusa

vid/fm/tné vm fm

1962. december 12.

székesfehérvárott nagy művészi eseményre készülnek, február közepén a csók istván képtárban megnyílik csontváry kosztka tivadar festőművész emlékkiállítása. az anyagot, - amely az év végén érkezik haza brüsszélből, dr. bodnár éva művészettörténész, a magyar nemzeti galéria tudományos munkatársa és kovács péter, a székesfehérvári istván király muzeum művészettörténésze rendezi.

az istván király muzeum kiadásában, dr. bodnár éva szerkesztésében már megjelent a kiállítás katalógusa, amelynek címlapján csontváry „mária kutja názáretben”, című festményének színes reprodukciója látható./mti/

- . -

bb 36. a dióbél, a héjas dió és a mandulabél fogyasztói ára

i n. j/ j vm ká

1962. december 12.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi, hámán kató téri piacra szerdán 58 vagon és 66 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 18 vagon étkezési burgonya, 10 vagon káposztaféle, 7 vagon levesbevaló zöldség és sárgarépa, 5 vagon főzőhagyma, 12 vagon különféle áru és gyümölcs.

az ünnepek előtti forgalomban élénk kereslet mutatkozik dióbélben, héjas dióban és mandulabélben. a csemege dióbelet különként 58-60, az egységes dióbelet 54-56, a héjas diót 13-14, a mandulabelet 66-68 forintért hozták forgalomba. a földimogyorót különként 38 forintért árusították./mti/

- . -

12.10/a

- 23 -

me

bb 38. kodály zoltán kitiüntetése

ms/tr vm sr

1962.december 12.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a forradalmi munkás-paraszt kormány előterjesztésére kodály zoltán háromszoros kossuth-díjas zeneszerzőnek 80. születésnapja alkalmából kiemelkedő művészi munkássága elismeréséül a magyar népköztársaság érdemrendje kitiüntetést adományozta.

a kitiüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke szerdán délután, a parlament munkácsy termében nyújtotta át kodály zoltánnak. az átadáson jelen volt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, szirmai istván, a központi bizottság titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai - ilku páál, művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, kiss károly, az elnöki tanács titkára, rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, nádasy kálmán, kossuth-díjas kiváló művész, az operaház igazgatója, sárai tibor, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára és szabó ferenc, a magyar zeneművészeti főiskola igazgatója.

a kitiüntetés átadása után dobi istván fogadást adott kodály zoltán tiszteletére./mti/

- . -

bb 40.csaknem félmillió női ruhára való fonalt terven felül - teljesítette évi tervét a szegedi textilművek

vid tné vm szf

1962.december 12.

a szegedi textilművek dolgozói szerdán teljesítették évi tervüket és vállalták, hogy az év végéig 225 tonna fonalt gyártnak terven felül. ebből csaknem félmillió női ruhára való anyagot lehet szőni. az ország szövőüzemeinek nagy segítség a szegedi üzem dolgozóinak kiváló munkája. eredményeiket elsősorban a kongresszusi verseny idején bevezetett műszaki intézkedésekkel, a gépek fordulatszámának növelésével érték el. lényegesen nőtt az üzemben a termelékenység: minden egyes munkásra óránként 4 kilométerrel több fonalt termelése jut most, mint az év elején./mti/

- . -

13.45/a

- 24 -

1348 Zoltán

bb 41. megkezdődött az „üvegházi szüret”, friss karalábé, hónapos retek és zöldsaláta kerül piacra az ünnepek előtt

vid ö kz vm ie

1962.december 12.

szerte az országban hótakaró borítja a földeket. primőrtermelő szövetkezeti gazdaságaink jórészt hőforrások vizével fűtött üvegházaiban azonban most is termést érlelnek a szakszerűen kezelt, üdezőld növények. szolnok megye hat termelőszövetkezetének több mint 7.000 négyzetméteres primőrkerítésében már meg is kezdődött a hagyományos decemberi szüret. a karcagi béke, a turkevei buzakalász és a tiszai rákóczi termelőszövetkezet üvegházaiból már eddig mintegy 30.000 gyenge karalábét szállítottak el. a napokban megkezdődik a retek, a saláta és a paprika szedése is. e vitaminokban gazdag, friss téli csemegékből a legnagyobb tételek a karácsonyt megelőző napokban érkeznek meg a főváros és más iparvidékek piacaira. érlelődik már a szolnok megyei közös gazdaságok üvegházaiban a téli időszak egyik legkeresettebb primőr árúja, a paradicsom is. egy legkésőbb két hét múlva körülbelül 5000 tő termését adják át a kereskedelemlnek.

szeged két országoshírű primőrtermelő közös gazdaságában, a felszabadulás és haladás termelőszövetkezetben, az elmúlt években még főleg csak salátát termeltek. az idén ők is rátértek a téli karalábé termesztésére mégpedig oly módon, hogy a főlshedése után nyomban saláta, paprika és uborka ültetésével hasznosítják ugyanazt a talajt. a felszabadulás termelőszövetkezet csak január elején kezdi meg a nagymérvű szállításokat, a haladásban viszont már a jövő héten hozzálátnak a téli karalábé szedéséhez, szállításához. karácsonyig körülbelül 30.000, az egész idényben pedig több mint 100.000 5-6 centi átmérőjű friss karalábét adnak át a felvásárlóknak.

a hajduszoboszlói kossuth termelőszövetkezet 6.000 négyzetméteres üvegházát két növény termesztésére specializálták. innen is nagy mennyiségű, csak karácsonyig mintegy 100.000 fej karalábét kap a kereskedelem, de ennek a híres kertésznek a január elejére beérő paprika lesz az igazi „nagy cikke”, ebből, tervük szerint, kereken egy millió darabot értékesítenek.

pest megye kertészkedő közös gazdaságai együttesen több mint 13.000 négyzetméter alapterületű hajtatóházban termelnek télen is friss zöldség-és főzelékfélét.  
/folyt.köv./

14.15/a

- 25 -

1438 Zoltán

/bb 41. megkezdődött.....1.folyt./vm

ezen a vidéken a saláta a legfőbb cikk, ebből már eddig mintegy fél millió fej értékesítésére kötöttek szerződést, ugyanerre az időszakra vállalkoztak többtízezer csomó hónaposretek átadására is.

az üvegházi szüret befejeztével jelentkeznek majd árjukkal azok a közös gazdaságok, amelyek melegágyakban nevelnek primöröket. békés megye évek óta termelészövetkezetben dolgozó híres bolgár kertészei már készítik is a magágyat, vetik a retket és a salátát. a megyében összesen 110.000 négyzetméter üveg alatt termelnek korai zöldségfélét. ezekből a kertészetekből a szállítás előrelátnatúan majd csak február végén kezdődik meg, de ekkor aztán nagy tételeket küldenek a piacokra. csak békés megye termelészövetkezetei 600.000 fej korai salátát és 140.000 csomó hónapos retket szándékoznak értékesíteni az idén./mti/

bb 42. a legfelsőbb bíróság is halálra ítélte a csillebérci gyilkost

t bc/hné vm sr

1962. december 12.

a legfelsőbb bíróság - fellebbezés folytán - szerdán hirdett ítéletet szőlősi györgy bűnlgyében. a 22 éves fiatalember balatoni üdülésekor megismerkedett sántha ildikó 25 éves könyvelőnővel, aki előtt az egyik követség tanácsosának adta ki magát. később házasságot ígért. amikor a leány rájött a szélhámosságra, szőlősi felcsalta őt a széchenyi-hegyre, s a csillebérci erdőben borotvával meggyilkolta.

ezt megelőzően más nőket is becsapott szőlősi úgy, hogy állítólagos diplomata beosztására hivatkozott és házasságot ígért. amikor az egyik leány szakított vele, bosszúból sósavval kevert cínzanó-bort küldött neki, amelyből azonban nem fogyasztottak.

a legfelsőbb bíróság szőlősi györgyöt halálra ítélte. az elítélt és védője kegyelmet kért./mti/

14.25/a

- 26 -

14B Zueri

bb 37. időjárásjelentés

tm/m

1962. december 12.

a meteorológiai intézet jelenti december 12-én, kedden 13 órakor:

többhelyen havazás, ónoseső

az utóbbi 24 óra folyamán európa nagy részén tovább tartott ugyan az enyhe, óceáni levegő beáramlása, felhős, sokfelé esős, kelet-európában havazásokkal járó időjárást okozva. az atlanti óceán északi részeiről azonban újabb hideg légtömegek indultak déli-délkeleti irányban. hazánkban tegnap párás, többfelé ködös volt az idő, felhőátvonulásokkal, az északkeleti megyék néhány helyén jelentéktelen mennyiségű csapadékkal. ezen a vidéken borult maradt az idő, az ország többi részén azonban általában 2-7 órán át sütött a nap. a hőmérséklet a keleti-északkeleti részeken a nap folyamán sem emelkedett 0 fok fölé, az ország többi részében 0, plusz 5 fokig melegedett a levegő. ma hajnalban a tiszántulon mínusz 2-5, a duna-tisza közén mínusz 5-10, a dunántulon általában mínusz 2-6, sopronban azonban csak plusz 1, viszont a szentgotthárd és nagykanizsa közé eső területen mínusz 10-11 fokra süllyedt a hőmérséklet. ma délelőtt keleten folytatódott a párás, helyenként ködös idő, a dunántulon azonban felszakadozott a felhőzet és a látási viszonyok megjavultak. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke plusz 2.7 fok volt, 1.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszmitott légnyomás 756 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős idő, éjjel és holnap többhelyen havazás, ónoseső. a keleti és déli megyékben ködök. élénkülő délkeleti, déli, később megerősödő nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 1, plusz 4, fok között. a duna vizállása ma reggel 103 centiméter./mti/

---

bb 39. a magyar partizánszövetség és a nácizmus magyarországi üldözötteinek bizottsága

k tm/m/fm

1962. december 12.

tiltakozott a spanyol hatóságoknál juan grimau garcia megkínzótagja ellen és amnesztiát követelt garciának és a többi bebörtönzött spanyol hazafinak. /mti/

---

14.30/a

- 27 -

14B Zueri

bb.43. szerdán beköltöztek a vaspálya utcai új munkásszálló első lakói

t/sl/a vg

1962. december 12.

szerdán költöztek be az első lakók az új négyemeletes munkásszállóba, amely a gyömrői út - környéki tűzállóanyag-gyárak dolgozói részére a vaspálya utcában épült. a több mint hétmillió forintos költséggel létrehozott modern szállóban 280 arra rászoruló dolgozót helyeznek el. a kétszemélyes, központifűtéses szobákban beépített butorok állnak a lakók rendelkezésére. a fürdőszobákban állandó a hideg-melegvíz-szolgáltatás, az olvasószobákban gazdag könyvtárat rendeztek be. a lakásért, a fűtésért, világításért havonta 140 forintot fizet egy-egy lakó.

az új létesítmény átadása csupán egy része egy nagyszabású munkásszállásépítési program végrehajtásának a vaskohászatban. az elmúlt három esztendő alatt összesen 75 millió forintot költöttek az iparágban munkásszállók létesítésére, hogy ezzel megkíméljék a távolról bejáró dolgozókat a napi utazásoktól. a többi között dunaujvárosban három, egyenként négyszáz személyes, salgótarjánban 180 személyes munkásszállót létesítettek, az ózdon már korábban átadott négyszázszemélyes szállót az idén nagybefogadóképességű étteremmel bővítették. az építkezés tovább folytatódik. a jövő év közepén 150 személyes korszerű szállodát adnak át a metallochemia munkásainak, s nagyszabású beruházás van folyamatban budapesten, a temesvári úton is. itt máris tető alá került egy új szálló első 250 személyt befogadó részlege, amit jövőre vehetnek birtokukba a vaskohászati ipar dolgozói./mti/

--

bb 44. a termelészövetkezeti tulajdon fejlődése, a tsz-ek állami irányításának módszerei a jogtudomány programjában - nemzetközi termelészövetkezeti jogi konferencia a tudományos akadémián

i ie vm hk

1962. december 12.

a magyar tudományos akadémia állam-és jogtudományi bizottságának rendezésében szerdán délelőtt a tudományos akadémián megkezdődött az első nemzetközi termelészövetkezeti jogi konferencia. a három napos tanácskozáson a termelészövetkezeti jog hazai elméleti és gyakorlati szakemberei, valamint bolgár, csehszlovák, lengyel, német és szovjet jogászok vesznek részt.

a konferenciát dr. szabó Imre egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese nyitotta meg.

a tanácskozás első napján a termelészövetkezeti tulajdon fejlődésének jelenlegi főbb vonásait vitatták meg. erről tartott előadást dr. seres Imre, az elte tanszékvezető docense, majd hazai és külföldi jogászok korrferátumai hangzottak el.

/folyt. köv./

15.00/n

-28-

1507 2. sz.

/bb 44. a termelészövetkezeti.....1. folyt./vm

a konferencia alkalmából az mti munkatársa tájékoztatást kért dr. nagy Lászlótól, az mta állam-és jogtudományi bizottságának titkárától a termelészövetkezeti jog helyzetéről és feladatairól.

- hazánkban mintegy tíz esztendeje foglalkoznak termelészövetkezeti joggal, s ez ennél is rövidebb ideje, csak az 50-es évek közepe óta számít önálló tudománynak. de bármennyire is fiatal tudományterület, eredményeinek már része van a termelészövetkezeti mozgalom sikereiben. az olyan, elméletileg megalapozott jogszabályok, amelyek például a vagyonbeviteli kötelezettségről, a földjáraadék fizetéséről, a szövetkezeti tagok nyugdíjjogosultságáról, vagy a szövetkezet szervezeti felépítéséről, különösen pedig a háztáji gazdaságokról intézkednek, kétségtelenül megkönnyítették a mezőgazdasági, szocialista átszervezését. ami a szövetkezeti mozgalom egyéb problémáit illeti, az illetékes állami szervek jogszabályok útján már valamennyit rendeztek. a tudomány számára azonban még igen sok a megoldandó feladat, egyebek között azért is, mert a leglevő jogszabályok szükségképpen mindig csak az adott helyzetnek felelhetnek meg, a termelési viszonyok, az intézmények viszont állandóan fejlődnek, mindig új és új kérdéseket vetnek fel. az állam-és jogtudomány távlati kutatási tervében ezért helyet kapott a termelészövetkezeti jog minden fontos kérdése. ezek közül a három legjelentősebb szerepel mostani konferenciánkon.

- a tanácskozás első témája termelészövetkezeti tulajdon fejlődése, amely nemcsak agrárpolitikai és közgazdasági, hanem igen fontos jogi probléma is. az szkp huszadik és huszonkettedik kongresszusának az a nagy jelentőségű elvi megállapítása, amely szerint a szövetkezeti csoport-tulajdon nem beleolvad az ösznépi tulajdonba, hanem állandó fejlődés, erősödés útján emelkedik annak színvonalára, valamint a többi szocialista állam termelészövetkezeteinek megszilárdítása egy sor gazdasági és jogi kérdés kidolgozását tette szükségessé. a két tulajdonforma közeledésének főútjai - a szövetkezet belső gazdasági erősödése, a szövetkezetközi vállalkozások létrehozása, a jövedelemelosztási viszonyok fejlődése, elsősorban a garantált pénzbeni díjazás megvalósításával stb. - számos megoldandó jogi problémát vetnek fel.

/folyt. köv./

le

15.30

- 29 -

/bb 44. a termelészövetkezeti.....2.folyt./vm

különösen így van ez például a szövetkezeti vállalkozások esetében. tevékenységüket jelentősen segíti, hogy ugyiszólván az első ilyen üzemek létrejöttekor elkészült a működésükre vonatkozó jogszabály, az élet azonban gyorsan fejlődik, s már ma is eredményesen dolgozik több olyan típusú szövetkezeti vállalkozás, amely nem „fér be”, a jelenlegi jogszabályok keretébe, ezért ezeket tovább kell fejleszteni.

- a konferencia második napirendje, a termelészövetkezeti felelősség kérdése teljesen új területe a jogtudománynak. ez ugyanis eddig csak háromféle: büntető-, polgári-és munkajogi felelősségi rendszert ismert. a szövetkezeti tagok fegyelmi és kártérítési felelőssége egyikhez sem tartozhat. ennek a felelősségnek azonban igen nagy szerepe van a munkafegyelem erősítésében és a közös tulajdon védelmében, ezért olyan új felelősségi rendszert kellett alkotni, amely megfelel az egyszerre tulajdonosnak és munkavállalónak minősülő szövetkezeti tag helyzetének. a jogszabályoknak ez a rendszere ugyan már néhány éve kialakult, de még sok vitatott, továbbfejlesztésre szoruló részt tartalmaz. emellett nem kis feladat a szövetkezetekben érvényesülő sokfajta felelősségi rendszer és alakzat lehetséges egységesítése és egyszerűsítése.

- a harmadik téma: a termelészövetkezetek állami irányítása és a tanácsok. ez a probléma azért jelentős, mert a termelészövetkezetek fejlődése, megszilárdulása során a szervezeti, igazgatási kérdésekkel szemben mind jobban előtérbe kerül a termelés, a gazdálkodás irányítása. ezt az ugynevezett üzemgazdasági irányítást a tanácsok természetesen nem gyakorolhatják rendeletek, szankciók útján. az állam-és jogtudomány ezért úgy mozdítja elő ennek a rendkívül fontos politikai és népgazdasági problémának a megoldását, hogy segít kidolgozni a tanácsok irányító munkájával kapcsolatos szervezeti és hatásköri kérdéseket, amely keretében ezek - a szövetkezeti demokrácia bármiféle megsértése nélkül - elősegíthetik az állami és a szövetkezeti érdekek összhangját.

az említett három kérdéscsoport nemcsak nálunk, hanem valamennyi szocialista országban a mezőgazdaság és a jogtudomány napirendjén szerepel. konferenciánk ezért jelentős kezdeményező lépés abban az irányban is, hogy az érdekelte országok jogászai a tapasztalatcserék és a rendszeres együttműködés révén még hatékonyabban segítsék a jog eszközeivel a termelészövetkezetek megszilárdulását, a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek fejlődését./mti/

15.54/n

-30-

bb 46. megnyílt az ipar művészete kiállítás

t re/tr szb vg

1962. december 12.

az iparművészeti muzeumban szerdán vég László könnyűipari miniszterhelyettes megnyitotta az ipar művészete kiállítást, amelyen megismertetik a közszükségleti cikkeket előállító üzemekben dolgozó iparművészek legújabb alkotásait. a miniszterhelyettes megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az ipari tervezőművészek tevékenysége szerves része a termelésnek, az új használati tárgyak, ruházati, lakberendezési cikkek tükrözik tervezőinknek azt a szándékát, hogy célszerű, izléses, szépkivitelű árukat ~~szükségleteknek~~ kapjon a lakosság.

az iparművészeti tanácsnak ez a kiállítása a közszükségleti cikkek gyártásának széles skáláját öleli fel és megismerteti, milyen új termékek gyártását készítik elő üzemünk. a kiállítást e hónap végéig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

.-

bb 45. megkezdtek az őszi vetések „etetését”, a baranyai határban

vid j szb ie

1962. december 12.

a mecsek vidékére 20 nappal ezelőtt hullott le az első hó, amely most lassan olvadni kezd. ez a 20 havas, szeles, fagyos nap rendkívüli próbára tette a baranyai termelészövetkezetek, gépállomások és állami gazdaságok dolgozóit. a zord januári-februári napokra emlékeztető időjárás azonban csak hátráltatni tudta a munkát, megakadályozni nem. a szövetkezeti gazdák mintegy 6.000 hold termését takarították be a hófödte kukoricaföldekről. a traktorosok, akik gyakran csak összekapcsolt gépekkel tudtak dolgozni, öt és félezer holdon végezték el a mélyszántást ez idő alatt.

az állami gazdaságokban és a termelészövetkezetekben megkezdtek az őszi vetések „etetését”, szórják a növények fejlődését elősegítő pétisót. a fagyott föld kedvez ennek a munkának, mivel a műtrágyaszóró gépek nem süppednek a talajba. máris körülbelül 4.000 hold kenyérgabona kapta meg „téli táplálékát”, a korai fejtrágyázást eddig csak az állami gazdaságok alkalmazták a megyében, míg a szövetkezeti gazdák inkább tavasszal szórta ki a serkentő pétisót. az eljárás elterjedésében nagy szerepe van a sátorhely-bólyi állami gazdaságnak. itt ugyanis december és január a műtrágya kiszórásának időszaka, s többek között ennek is köszönhető a gazdaság idei 22.7 mázsás buza átlagtermése. /mti/

.-

16.35/n

-31-

bb 47. dunaujvárosi kisz-küldöttség utazott eisenhüttenstadt-  
ba

vid fm/tné szb fm

1962. december 12.

szerdán dunaujvárosból háromtagu kisz-küldöttség utazott eisenhüttenstadtba. a dunaujvárosi fiatalok - nagy jenőnének, -a városi kisz-bizottság titkárának vezetésével - a szabad német ifjúsági szervezet munkáját tanulmányozzák./mti/

bb 48. kiépitik a gyermekkórházak hálózatát - fontos város-  
fejlesztési feladatok 1963 első félévének munkatervében -  
13.000 közérdekű javaslat a tanácstagok beszámolókon - a fővá-  
rosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/gk szb sr

1962. december 12.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén egye-  
bek között a gyermekegészségügyi ellátás javításáról tárgyalt.  
budapest kerületeiben két évvel ezelőtt szervezték meg az egysé-  
ges gyermekorvosi szolgálatot, amely az eddigi tapasztalatok sze-  
rint jelentősen hozzájárult a gyógyító munka színvonalának eme-  
léséhez. a gyakorlat azonban azt mutatta, hogy nem alakult ki  
megfelelő együttműködés a kórházak és a területi gyermekellátás  
szakemberei között. a végrehajtó bizottság ezért határozatot ho-  
zott olyan önálló gyermekkórházak szervezésére, amelyek az ed-  
diginél jobb feltételeket biztosítanak a kicsinyek gyógyításá-  
hoz, egyszersmind felelős gazdái a hozzájuk tartozó körzetek  
gyermekegészségügyi ellátásának.

a tervezet szerint a következő években gyermekkórház-hálózat  
épül ki budapesten. a gyerekek gyógyítására jelölik ki a jelen-  
leg 136 ágyal működő madarász utcai kórházat és az apáthy ist-  
ván kórházat, amely 1963-ban többek között 60 ágyas gyermeksebé-  
szeti osztállyal bővül. a délpesti gyermekkórházat a délpesti  
terület új egészségügyi intézményének gyermekosztályából, gyer-  
meksebészeti osztályából és a csepeli kórház gyermekosztályá-  
ból alakítják ki. a budai gyermekkórházat a fővárosi heine-medin  
utókezelő kórház feleslegessé váló osztályainak felhasználá-  
sával rendezik be. a gyermekbénulás ugyanis gyakorlatilag meg-  
szűnt, s így az utókezelő kórház forgalma is fokozatosan csökke-  
ni tendenciát mutat. a hálózat irányítását a heim pál gyermek-  
kórházra bizzák. a gyermekkórházak rendszerének kialakításával  
az eddiginél lényegesen jobb feltételeket teremtenek a kis bete-  
gek gyógyítására - ugyanakkor az átszervezés nem von el kórházi  
ágyakat a felnőtt betegeket gyógyító intézményektől.

/folyt. köv./

16.55/n

-32-

bb 48. /kiépitik a gyermekkórházak.... 1. folyt./- szb

a végrehajtó bizottság megtárgyalta a fővárosi termelőszö-  
vetkezetek ez évi gazdálkodásának eredményeiről, tapasztalatai-  
ról és a jövő évi termelési tervekről szóló jelentést. megállá-  
pította, hogy a közös gazdaságok ebben az évben a korábbi esz-  
tendőkhöz viszonyítva lényegesen több zöldségfélével, hussal és  
tojással járultak hozzá budapest igényeinek kielégítéséhez.  
1963-ban az előirányzatok szerint a tsz-ek tovább növelik zöld-  
ségtermő területüket, csaknem 700 holdon felszín feletti öntö-  
zőtelepeket létesítenek, s egy sor fontos élelmiszerből jóval  
többet szállítanak a piacokra, mint az idén. jövőre például mint-  
egy 550.000 baromfit és kétmillió tojást értékesítenek, s a fel-  
vásárló szerveknek 200 vagon burgonyát, 6.000 hizósertést és  
1.1 millió liter tejet adnak át.

a pest-környéki tsz-ek egyébként 1963-ban 26 millió forin-  
tot fordítanak építési és öntözési beruházásokra - s az új lé-  
tesítmények fedezetének 40 százalékát saját erőből biztosítják.  
jövőre folytatják a 11. kerületi sasad, a 12. kerületi rozma-  
ring tsz növényházainak építését, a 21. kerületi duna tsz pedig  
megkezdte egy új növényház-kombinát építési munkálatait. a közös  
gazdaságok jövő évi programjában szerepel ezenkívül 72 hold  
szőlő, 136 hold gyümölcsös telepítése és számos munkagép,  
felszerelés beszerzése.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta és jóváhagyta jövő esz-  
tendei első félévi munkatervét. 1963 első hat hónapjában a prog-  
ram szerint sok fontos város fejlesztési feladat megoldását tü-  
zik napirendre. intézkedéseket tesznek a közlekedés javítására:  
csuklós járműveket állítanak forgalomba a 43-as, a 61-es és a  
62-es autóbuszvonalakon, a 73-as trolis vonalán, s újabb csuk-  
lós villamosok közlekednek majd a 63-as villamos vonalain. meg-  
nyitják a fehér uti villamosvonalat, s több járatnál bevezetik  
a kalauz nélküli közlekedést. a szentendrei és a gödöllői bnév-  
vonalakon gyorsított menetrendet léptetnek életbe, mikrobusz-  
járatot indítanak a várba, s felszerelik az új kresz-előírások-  
nak megfelelő közúti jelzőtáblákat. folytatják az erzsébet-hid  
pesti és budai hídfőjének rendezését, s a nagykorut burkolatá-  
nak korszerűsítését.

/folyt. köv/

17.00/n

-33-

bb 48. /kiépitik a gyermekórházak... 2. folyt./- szb

a közmű és szolgáltatási ágazat a következő hónapokban megkezdí a káposztásmegeyeri főtelep rekonstrukcióját, valamint a harmadik főnyomócső-rendszer első ágának és a fehérvári uti főnyomócső első szakaszának építését. 1963 első félévi munkatervében szerepel ezenkívül a tanács köruti, a maglódi uti és a bartók béla uti csatornaépítés, a 13. kerületi lehel utcai csatornahálózat rendbehozatalának befejezése és a délpesti szennyvíztisztító telep első ütemének kiépitése. hozzálátanak a gellérthegyi jubileumi park kialakításához, amelyet a tervek szerint felszabadulásunk 20. évfordulóján adnak majd át a főváros lakosságának.

a fővárosi oktatásügy vezetői egyebek között kidolgozzák az iskolán kívüli népművelő munka irányelveit, előkészítik újabb három szakközépiskolai tagozat megindítását és a középiskolai beiskolázások arányának további növelését. a tervek szerint a továbbtanulók arányát a következő tanévben 75 százalékra növelik.

az első félévi programban szerepel a házi betegápolás kiterjesztése, az idült betegek rendszeres gondozása és az ugynevezett területi klinikai egységek létrehozása. bővítik a szövetség utcai és az apáthy istván kórházat, megnyitják a 16. kerületi új szakorvosi rendelőintézetet, s megkezdik a 22. kerület szakrendelőjének építését.

a végrehajtó bizottság értékelte a most zárult tanácstag-i beszámolókat eredményeit is. megállapította, hogy az őszi beszámolókat minden eddiginél nagyobb érdeklődéssel kísérték a választók. a résztvevők száma csaknem 260.000 volt, s mintegy 30.000-en szólaltak fel. a tanácstagok több mint 13.000 közérdekű észrevételt és javaslatot, valamint 1.300 társadalmi munka vállalást továbbítottak a szakigazgatási szervekhez. /mti/

bb 51. a munkásórség központi férfikarának kitüntetése

k vt/hné szb sr

1962. december 12.

öt évvel ezelőtt alakult meg a munkásórség központi férfikara. az évforduló alkalmából a művelődésügyi miniszter a 100 tagu kórusnak a szocialista kulturáért kitüntetést adományozta. egyidejűleg az énekkari tagok közül többen kaptak kormány-, illetve szocialista kulturáért kitüntetést.

a belügyminisztérium központi klubjában rendezett ünnepségen papp árpád, a munkásórség országos parancsnoka adta át a kitüntetéseket. /mti/

17.05/n

--

-34-

bb 49. elkészült a rovarkártevők és a növénybetegségek 1963. évi prognózis-tervezete

i cs/j-lm ká

1962. december 12.

az országos növényvédelmi szolgálat, a megyei növényvédő állomások, valamint az érdekelt szakintézmények képviselői szerdán a földművelésügyi minisztériumban megtárgyalták a rovarkártevők és a növénybetegségek előrejelzésével kapcsolatos feladatokat. a tájegységenként végzett megfigyelések alapján az országos növényvédelmi szolgálat zárszolgálati laboratóriumában elkészítették az 1963. évre szóló rovar- és növénybetegség prognózis tervezetét. dr. katzián viktor, a zárszolgálati laboratórium vezetője ismertette a jövő évi prognózis-tervben előírt, a korábbi évektől eltérő feladatokat, az egyes intézményekre, illetve a növényvédő állomások vezetőire váró szervezési munkákat. majd a tanácskozás résztvevői számoltak be az ez évi tapasztalataikról, többen javaslatot tettek a prognózis-tervezet módosítására, illetve kiegészítésére.

a tanácskozáson az illetékes szakemberek megállapodtak abban, hogy az egyes intézményekben, gazdaságokban létesített figyelő és jelző szolgálat munkáját az eddiginél jobban összehangolják. a zárszolgálati laboratórium a jelentések összegezése után felhívással fordul a veszélyeztetett területek, termelőüzemek, illetve irányító szervekhez, s meghatározza: milyen kártevők, növénybetegségek szórványos vagy tömeges megjelenésére, elterjedésére hol kell számítani, így a gazdaságok és az érintett növényvédő állomások idejében felkészülhetnek a hatékony elhárításra./mti/

--

bb 52. megnyitlt a „harcban a fasizmus ellen 1933-1945., című kiállítás

k lv/tm-lm sr

1962. december 12.

a fővárosi szabó ervin könyvtár és az ndk kulturális és tájékoztató irodája a 19-es számú kerületi könyvtár olvasótermében /13. kerület józsef attila tér 4./ szerdán nyitotta meg a harcban a fasizmus ellen 1933-1945 című kiállítást. a kiállítás a 19-es számú könyvtárban január közepéig tekinthető meg. utána bemutatják majd több kerületi szabó ervin könyvtár-  
fiókban is./mti/

--

17.10/n

-35-

bb 50. közlekedési balesetek

1 hi/hné-lm sr

1962. december 12.

az 1. kerületi krisztina körút és a mikó utca sarkán levő villamosmegállónál gyürki julianna, 25 éves technikus lépett a mozgásban levő 63-as jelzésű villamosról és súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba került.

matyásfüldön a széchenyi ut 15. számú ház előtt lászló jános 65 éves nyugdíjast, aki kerékpáron közlekedett, az ab 72-99 rendszámú személygépkocsi elütötte. a szabálytalanul kerékpározó lászló jánost a koltói anna baleseti kórházba szállították.

a 2. kerületi vidra utcában levő villamos végállomásánál ignác minály, 47 éves budapesti lakos felugrott egy mozgó 17-es villamosra. visszaesett és könnyebb sérülést szenvedett./mti/

bb 53. magyar kormányküldöttség utazott a kgst tanácsának 17. ülészakára

t sl/hné-lm vg

1962. december 12.

szerdán délután magyar kormányküldöttség utazott bukarestbe, a kgst tanácsának pénteken kezdődő 17. ülészakára. a delegációt apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese vezeti. tagjai: csergő jános, kohó- és gépipari miniszter, incze jeno külkereskedelmi miniszter, losonczy pál földművelésügyi miniszter, vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese, szita jános, az országos tervhivatal nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője és marai lászló, a kgst magyarországi képviselőjének helyettese.

a küldöttség bucsuztatására a nyugati-pályaudvaron megjelent focs jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, pap jános belügyminiszter, ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, a delegáció bucsuztatásánál jelen volt vasile moldovan, románia magyarországi nagykövetségének tanácsosa, továbbá a diplomáciai képviseltek több más tagja./mti/

--

17.15/n

-36-

bb 54. kitüntetés

t.h. szb nk

1962. december 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa révész ferencnak, a fővárosi szabó ervin könyvtár igazgatójának, az mszmp budapesti bizottsága tagjának, több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, valamint kulturális munkássága elismerésül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta.

a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, veneczi jános, az mszmp budapesti bizottságának titkára és hantos jános, az mszmp budapesti bizottságának osztályvezetője./mti/

--

bb 55. elutazott hazánkból bamako alpolgármestere

rné szb sr

1962. december 12.

m.diarra, bamako alpolgármestere, a mali köztársaság parlamenti képviselője, aki országára részéről kedden aláírta a magyar népköztársaság és a mali köztársaság közötti első kereskedelmi és fizetési megállapodást, utban bukarestbe, elutazott hazánkból. budapesti tartózkodása alatt az alpolgármestert fogadta veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke. kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ebédet adott m. diarra tiszteletére./mti/

--

bb 56. időjárásjelentés

gg-lm la

1962. december 12.

a meteorológiai intézet jelenti december 12-én, szerdán 18 órakor:

több helyen havazás, ónos eső

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős idő. több helyen havazás, ónos eső. élénkülő déli, később megerősödő nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: mínusz 1-plusz 4 fok között./mti/

18.30/Lm

--  
-37-

bb 58. Ünnepi ülést tartott az akadémia elnöksége a 80 éves kodály zoltán tiszteletére

t ms/gk szb sr

1962. december 12.

a magyar tudományos akadémia elnöksége szerdán délután az akadémia dísztermében nyilvános ünnepi ülésen emlékezett meg kodály zoltán 80. születésnapjáról.

az ülésen jelen volt darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, kodály zoltánné, továbbá az akadémia elnökségének tagjai, számos akadémikus, a társadalmi és kulturális élet sok ismert személyisége.

rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke a következő szavakkal köszöntötte magyarország nagy művészt és tudósát:

- kodály zoltán művészete, tudományos és nevelőmunkája szoros egységben párhuzamosan bontakozott ki, s mindháromban egyetlen cél, egyetlen vezéreszme érvényesült: a magyar nép, s a magyar kultúra szolgálata. majdnem hatvan éve, hogy nagy kortársával, bartók bélával együtt megkezdte népünk ősi kincsének, a népzenenek gyűjtését, feltárását és tanulmányozását. mindnyájan tudjuk, hogy annakidején milyen ellenállással kellett megküzdeniök és aligha kerülhetett volna sor a monumentális nagy mű, a magyar népzene tára kiadására. csak hazánk felszabadulása, egy új társadalmi rend, egy új szocialista típusú akadémia tette lehetővé, hogy ez a nemzetközi jelentőségű hatalmas sorozat, melyet kodály zoltán tíz év óta irányít, megszülethessék. ugyanakkor a kodály-dalok, kórusok, kamarazeneművek az egész világ számára meghirdették a népből fakadt magyar melosz gazdagságát és eredetiségét. tudományos dolgozatok egész sorában bizonyította a szóbeli és írásos hagyomány, a népi és művészi zene szoros összetartozását, ráirányította a figyelmet a magyarokkal rokon keleti népek dallamkincsére, új világosságot derített zenénk eredetére és történeti kialakulására, társadalmi szerepére és jelentőségére. megvetette alapját a mai magyar zenetudományi kutatásnak, de eredményei ezen túlmenően ma már az egyetemes zenetudomány megbecsült, közös kincsei világszerte.

/folyt. köv./

19.10/n

-38-

bb 58. /ünnepi ülést... 1. folyt./- szb

- nagy szerzeményei - mindezzel egyidőben - monumentális nagyságba emelték a magyar művészi zenét; a psalmus hungaricus, a háry jános, a székelyfonó, a budavári te deum, a concerto, a kodály-dalok, kórusok, népdalfeldolgozások arany jános műveire hasonlóan a magyar múlt emlékezetes pillanataitól ihletve, egy nagy költészet magaslatán folytatták irodalmunk és zenénk legszebb hagyományait. jelképes értelmű, hogy a magyar népzene című alapvető tudományos művel, mely ma már külföldi nyelveken is közkezen forog, párhuzamosan, szinte egyidőben alakult ki a hasonló című népzenei sorozat, mely - élő példázat gyanánt - a magyar népdal legszínesebb gyöngyszemeit fűzte koszoruba. és az sem véletlen, hogy a kodály-tanulmányok gyűjteményes kiadása azt a programszerű címet nyerhette, hogy a zene mindenkié. mert kodály zoltán, zenei oktatásunk újjáteremtője, valóban a legszélesebbkörű demokratizmus, a tömegek nevelésének jegyében ujtotta meg egész zenei műveltségünket.

- ma, amikor egész magyarország hálával és ragaszkodással veszi őt körül 80. születésnapján, hadd fűzzük hozzá ehhez az ünnepi együtteshez a magyar tudományos élet köszöntő szavainak szólamát is; akadémiankét, mely ezen az ünnepen is szeretettel és büszkeséggel vallja őt magáénak és szívből köszönti kodály zoltánt, a tudóst, a művészt és a nevelőt, népnek hű fiát és nagy tanítómesterét.

ezután erdei ferenc, az akadémia főtitkára méltatta kodály zoltán munkásságát.

- a felszabadulás után - mondotta - az akadémian is új élet kezdődött és ebben egyértelmű nagybecsülés és osztatlan bizalom alapján vezető szerepet vállalt kodály zoltán. 1945 május 3-án rendes taggá, majd 1946 március 25-én tiszteleti taggá és az akadémia elnökévé választották.

- az újjászervezés óta megszakítás nélkül mindmáig sok fiatalabbat megszegyenítő aktivitással és felelősségérzettel vesz részt kodály zoltán az akadémia tevékenységében, - folytatta. a magyar tudományos akadémia önmagát becsüli meg, ha először is, mint akadémiank tiszteleti tagját, nehéz időkben volt elnökét és ma is tevékeny tagtársunkat köszöntjük a 80. éves kodály zoltánt, és ezzel együtt, mint a zenetudomány kiemelkedő tudósát is köszöntjük őt.

/folyt. köv./

19.16/n

-39-

bb 58. /Ünnepi ülést... 2. folyt./- szb

- de mindenekfelett köszöntenünk kell a nagy pedagógust, a magas színvonalú zenekulturára nevelés páratlan sikerű tanító-mesterét. tudós testületünk illő keretei és hagyományai sem gátolhatják, hogy köszöntsük itt a zeneköltőt is, a magyar nép nagy művészt. akadémiánk becsületét is öregbíti, hogy a modern magyar kultúra legnagyobb alkotóegéniségeinek egyikét köszöntjük soraink között, aki - a mi új világunkat meg nem ért, de műveikben a magyar nép és az emberiség számára halhatatlan ady, Bartók, Móricz és József Attila mellett - a legtöbbet fejezett ki abból, amivel népünk hozzájárult korunk egyetememes emberi kultúrájához.

a megjelentek melegen ünnepelték Kodály Zoltánt, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet, majd megkezdődött az akadémia nyelv- és irodalomtudományi osztályának, népzene-kutató csoportjának és a Bartók Archivumnak háromnapos ünnepi előadás-sorozata. Szabolcsi Bence akadémikus Kodály és a Világműveltség című előadása után Denijs Dille, a Bartók Archivum főmunkatársa francia nyelvű előadásában elemezte Bartók és Kodály alkotó egyéniségét, emberi és munkatársi kapcsolatát.

este Rusznayk István, az Akadémia elnöke az Akadémia tudós-klubjában fogadást adott Kodály Zoltán tiszteletére. /mti/

20.00/n

--

-40-

bb 57. osztróvszki györgy előadása a műszaki egyetemen a magyar-szovjet alumínium-egyezmény jelentőségéről

t szf/hné-lm -cz

1962. december 12

a budapesti műszaki egyetem, valamint az építőipari és közlekedési műszaki egyetem meghívására osztróvszki György, az országos tervhivatal elnökhelyettese szombán délután az egyetem dísztermében előadást tartott magyar-szovjet alumíniumipari egyezmény jelentőségéről. az előadáson nagy számban jelentek meg az egyetem professzorai, a bauxitbányászat, a timföldgyártás, az alumíniumkohászat tudományos kutatói, termelési szakemberei és a meghívott vendégek.

az előadó felhívta a figyelmet arra, hogy a tőkés világ nagy bauxittermelő helyei, timföldgyárai túlnyomórészt iparilag fejletlen országokban, távoli világrészekben vannak. hosszú tengeri utvonalon, kontinenseken keresztül kell tehát szállítani a bauxitot, a timföldet, a fejlett feldolgozó iparu országokba, ahol elegendő villamosenergia áll rendelkezésre a kohósításhoz. több mint 10 000 kilométert utazik körbe a világon a timföld, amíg a kanadai kohókba, onnan pedig fém alakjában Angliába érkezik. a világon mindenütt nemzetközi kooperációval oldják meg tehát az alumíniumgyártást. hazánk, mint energiaszegény ország, szintén csak nemzetközi együttműködéssel fejlesztheti alumíniumiparát. mi azonban sokkal előnyösebb helyzetben vagyunk, mint a nagy tőkés országok, mert a most megkötött egyezmény eredményeként a viszonylag közeli, energiatermelésben gazdag, baráti szovjetunióval működhetünk együtt, a timföldfeldolgozásban. a szovjetunió vízierőműveiben fejlesztett olcsó villamosenergia nyújtotta előnyök következtében az egyezmény mindkét fél számára előnyös, de különösen az a mi számunkra, a magyar ipar visszakapja a szovjetunióba feldolgozásra kiszállított timföld teljes fémmennyiségét, tömbalumínium formájában.

az elmúlt évtizedekben számos próbálkozás történt, hogy államközi energia kooperáció formájában elhárítsuk alumíniumkohászatunk energetikai nehézségeit. ez azonban nem tudta biztosítani az alumíniumgyártáshoz szükséges, a huszéves tervben előirányzott többmilliárd kilowattóra villamosenergiát. a mostani egyezmény megoldja a magyar alumíniumipar több évtizedes energetikai problémáját és mentesíti népgazdaságunkat 2-3 várpalota nagyságrendű szénbányászati bázis, négy november 7. kapacitású erőmű és mintegy hét inotai alumíniumkohó méretű üzem beruházási költségeitől. tizenkét-tizenhét milliárd forintba lenne szükség ahhoz, hogy mi ezeket az üzemeket megépíthessük a nálunk lenet-séges drága beruházási és önköltségi feltételek között. az egyez-mény hatalmas támogatása révén Magyarország 12-14 év múlva olyan nagy és igen fejlett műszaki színvonalú alumíniumiparral rendel-kezik, mint most a nagy alumínium-kultúrájú Franciaország. /mti/

20.05/n

-41-

bb 59. újfazonú kirándulóruhák, táborozási öltönyök, tréning-  
anyagból készült munkaruhák a váci kötöttárugyár modelljei  
között

t áe/gk-lm la

1962. december 12.

a váci kötöttárugyárban szerdán bemutatót tartottak,  
ahol a kül- és belkereskedelem szakembereivel megismertették a  
következő években gyártásra kerülő új modelleket, a népszerű  
tréningruha igen sok, a hagyományos fazontól eltérő változatát  
nagy tetszéssel fogadták a szakemberek, legnagyobb sikere a kör-  
húrkolt bélelt anyagból készült újszerű táborozási öltönynek  
volt, amely egyrészes, nadrágrésze pantalló-vagy halásznadrág-  
szabású, nyakmegoldása változatos, hasonló ehhez az ugyancsak  
tréningruhaanyagból készült munkaruha, amely otthoni viseletre  
is igen tetszetős és praktikus, bemutattak olyan tréningruhákat  
is, amelyek felső- és nadrágrésze más-más színű, ezenkívül számos  
új fazonú pulóver gyártását tervezi a váci üzem./mti/

--

bb 60. magyar-mongol barátsági nap zalaszentgróton

vid fm/tné-lm fm

1962. december 12.

a hazafias népfront zala megyei bizottsága szerdán magyar-  
mongol barátsági napot rendezett zalaszentgróton. a baráti  
találkozón résztvettek a járás párt-, tanács- és tömegszervezeti  
vezetői, a helyi termelészövetkezet és az állami gazdaság képví-  
selői. a községbe érkezett badamzsavin balcsig, a mongol népköztár-  
saság budapesti nagykövetségének kereskedelmi attaséja és a nagy-  
követség több más munkatársa, vendégek megtekintették a kehida-  
kustányi termelészövetkezetet és a kehidai mezőgazdasági szakmunkás-  
képző iskolát, este pedig a zalaszentgróti járási művelődési ház-  
ban ünnepi esten találkoztak a község dolgozóival./mti/

--

le

20.45/n

-42-

bb 61. józsef attila- emlékest nyiregyházán

vid gklm la

1962. december 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat és a hazafias  
népfront megyei szervezete rendezésében szerdán józsef attila-  
emlékest rendeztek nyiregyházán, a költő nevét viselő városi  
művelődési házban. az ünnepségen margócsi józsef, a nyiregyházi  
tanérképző főiskola irodalom és nyelvészeti tanszékének docense  
mondott megnyitót, majd dr. szabolcsi miklós, az irodalomtörténeti  
intézet főosztályvezetője méltatta a nagy proletárköltő életét,  
munkásságát, ezt követően a művelődési ház irodalmi színpadának  
tagjai, valamint a közép- és felsőfokú iskolák hallgatói  
adtak elő józsef attila verseiből./mti/

--

bb 62. hazaérkeztek a 2. vatikáni zsinat első ülészakán  
részt vett magyar katolikus főpapok

k vt/hnéplm sr

éét 1962. december 12.

a 2. vatikáni zsinat első ülészakán részt vett magyar  
egyházi delegáció: dr. hamvas endre csanádi püspök, a püspöki  
kar elnöke, kovács sándor szombathelyi püspök és dr. brezanóczi  
pál egri apostoli kormányzó, valamint kíséretük szerdán este  
visszaérkezett budapestre. a magyar zsinati küldötteket a keleti-  
pályaudvaron az actio catholica országos elnöksége ünnepélyesen  
fogadta. a fogadtatáson megjelent a püspöki kar több tagja, ott  
voltak az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizott-  
ságának vezetői, valamint az állami egyházügyi hivatal képviselői.  
az állomáson dr. kovács vince, váci püspök, apostoli kormányzó  
mondott üdvözlő beszédet, szavaira dr. hamvas endre püspök  
válaszolt./mti/

--

le

20.45/Lm

-43-

bb 63. a nemzetközi termelészövetkezeti jogi konferencia résztvevőinek baráti találkozója

gk-lm la

1962. december 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat szerdán este a kossuth klubban baráti találkozón látta vendégül a nemzetközi termelészövetkezeti jogi konferencia hazai és külföldi képviselőit. dr. nagy lászlónak, a titkárának üdvözlő szavai után közvetlen, baráti beszélgetés alakult ki a konferencia szovjet, ndk-beli, csehszlovák, lengyel, bolgár, valamint magyar résztvevői között. a beszélgetés során többek között megegyeztek abban, hogy a szocialista országok a termelészövetkezeti jog területén is fokozzák együttműködésüket./mti/

bb 64. tájékoztató az üzletek ezüstsombati- és vasárnapi nyitvatartásáról

k zs-lm la

1962. december 12.

a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya felhívja a vásárlók figyelmét, hogy a főutvonalakon, közlekedési gócpontokban és a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő összes iparcikküzlet és áruház december 15-én szombat este 18 óráig, december 16-án /ezüstsombati/ délelőtt 10 órától 19 óráig tart nyitva./mti/

- v é g e -

21.30/n

-44-

**MTI.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 188-490, 269-600

A szociálisták és a munkások a vezérlőszobájában

1962. december 13.

bb 1. ady, babits, józsef attila megzenésített versei - hanglemezen

i s/hné szb sr

1962. december 13.

ady: őrizem a szemed, babits: a minét, józsef attila: a mama és a betlehemi királyok című megzenésített versét neményi lili, a magyar állami operház tagja nemrégiben hanglemezzel énekelte. a hanglemez a közeli napokban jelenik meg.  
/mti/

bb 2. ismét látható a debreceni muzeumban munkácsy „ecce homo”, című alkotása

vid hi/tné szb fm

1962. december 13.

a debreceni déri muzeumban revíziós leltárt készítenek. a nagy munka többhónapja tart és decemberben fejeződik be. a leltár szerint kétszáz ezer tárgy van a gyűjteményekben. a legrégibbek a háromezer éves egyiptomi fegyverek, amelyekből huszonegy van a muzeum birtokában. a legértékesebb régészeti emlék a két mumia, amely az idősámitás előtti körülbelül 1000-ból való. a debreceni település történetére vonatkozó első adatok a 12. századból származnak.

a muzeum legféltettebb kincse munkácsy mihály „ecce homo”, című alkotása. mint ismeretes a nagyméretű olajfestményt munkácsy mihály a millenniumi ünnepségekre készítette. a kép nagy utat tett meg budapesttől debrecenig, mert az első kiállítás után egy amerikai üzletember megvásárolta, és az „ecce homo”, több európai nagyvárosban, továbbá az egyesült államokban kiállításról-kiállításra vándorolt. déri frigyos 1916-ban vásárolta meg amerikában 76.000 akkori magyar aranykoronáért. bécsi lakásán helyezte el, majd amikor debrecen városának ajándékozta nagyértékű műgyűjteményét, az alkotás debrecenbe került. a képet kétszer bontották le a számára kialakított teremben. a második világháború éveiben hengerre csavárták fel, közéje finom papírt helyeztek, s a muzeum betonpincéjében helyezték el. onnan 1947-ben ismét a kiállítási terembe került. később a budapesten rendezett munkácsy- emlékkiállítás alkalmából ismét lebontották, hogy a fővárosba szállíthassák. a muzeum legértékesebb festményét az elmúlt hetekben felújított teremben ismét megtekinthetik az érdeklődők.

a muzeum leltár során a legújabbkori anyagot is számbavették. ezek legértékesebbje a munkásmozgalmi emlékek gyűjteménye, amely régi munkaeszközöket, börtönnaplókat, munkáslevelezéseket, veteránok hangszalagra mondott visszaemlékezéseit tartalmazza.  
/mti/

21.35/n

--

-1-